

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VILÁGBAN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-betűs sorok egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

MLADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELKÜLÖS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, március 28.

Ma számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A tűz körül.
- A lóvasút közgyűlése.
- Aradi kereskedők az Iparpártolásról.
- A terrasz-adó.
- Nagy sztrájk a délvívidéken.
- Csalárd bukással vádolt aradi kereskedő.
- Az özvegyasszony udvarlelője.
- Szerelő a villamos dróton.
- A kártya-adósság.
- Bubics püspök fosztogatói.
- A Szelle-csüdtömög árverése.
- A kabát és a blúz.
- Briefe, die ihn nicht erreichten.
- Tárca: A főhadnagy teát főz. Irta: Sas Ede.
- Carnok: Az új földesúr. Irta: Szépfaludi Ö. F.

A tűz körül.

Arad, március 27

Az olyan jelenségeket, mint aminők a vasárnap éjjel kiütött tüznél voltak, kár lenne az egyszerű tudomásul vétellel elintézni. Az éjjeli lángok körül tapasztaltak a tűzoltás fogyatkozásairól tettek tanúságot, pedig valamennyiünk vagyona és részben élete ennek őrizete alá van helyezve. Azt se lehet állítani, hogy a fogyatékosok egyes személyek hibájára, mulasztásaira vezethetők vissza. Egészen más, mélyen járó okok vannak ezek hátterében, amelyekkel komolyan kell foglalkozni, ha azt nem akarjuk, hogy később esetleg nagyobb események, vagy katasztrófák tegyék aktuálissá.

Senkit se akarok mentetni, csak

konstatálom, hogy a tűzoltói intézmény a fővárosban, de még a világvárosokban sem tökéletes, — annál kevésbé nálunk, Aradon.

Az aradvárosi fizetett tűzoltóság 18 tagból áll, akikből esetenként egy-kettő beteg is, de meg közülök még tüzeset idején is őrséget kell visszahagyni az őrtanyán; az önkéntes belvárosi tűzoltóság pedig mintegy 60 tagu, akik azonban a városban szerteszét laknak.

A városi fizetett tűzoltók létszámát a jelenlegi nyomozó viszonyok között bajos felemelni, mert ha csak tizzel növelnék is, ez a városnak évente minimálisan számítva, legalább is 10.000 koronájába kerülne.

Az önkéntes tűzoltók szintén nagy buzgalommal adnak segítséget s nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy néhány folyton változó ujone kivételével jól vannak képezve; de mert Aradon nem mindenik utcában villamosvonatozik a lóvasut, amelyet különben sem lehetne mindig előre megrendelni: az önkéntesek a változó tűzhely távolsága szerint sokszor későn érnek oda ez okból, de meg azért is, mivel a városi toronyőr, vagy a közönség által telefonon bemandott tüzeset kisméretűnek jeleztetvén, vagy nem is kongatják meg a templomok toronyharangjait, vagy alig csak egy párszor.

De ha kongatnák is, ez, különösen éjjel, még mindig nem elegendő, ha a város éjjeli őrői s a bérkocsisok elfelejtik, vagy nem tudják és nem látják szükségesnek

be is tartani a város tűzrendészeti szabályrendeletének azokat a rendelkezéseit, amelyek szerint előbbiek a megfelelő táblácskával jelzett házak tűzoltó lakóit a tüzesetre figyelmeztetni, a bérkocsisok pedig azokat éjjel és nappal díjmentesen odaszállítani tartoznak.

E rendelkezések meg vannak a papíron, de a valóságban én még *egyét sem láttam betartva*. De még ha mindez betartatik is, felvetem az eszmét: nem lehetne a bérkocsi engedélyt ahhoz a feltételhez is kötni, hogy a megálló helyeken minden nap, vagy 4—5 óránként felváltva, legalább 1—1 bérkocsi álljon rendelkezésre a tűzoltók elszállítására?

Hogy a városi tűzoltók szintén késnek, lehetséges, mert aki tudja, hogy a város igazslovai nappal szerteszét folytonos elfoglaltságban, éjjel pedig ennek folytán a kocsisokkal együtt kimerülve és elesigázva vannak, az nem is fog ezen csodálkozni; de meg másrészt a város nagy terjedelméhez mérten a tűzoltóság csak *egy laktanyán való összezsúfolása már rég óta tarthatatlan állapot*, mert a tüzesetnél való gyors megjelenést a laktanyától való nagy távolság is hátráltatja. Az, hogy vezénylő tűzoltóparancsnok is csak a tűzoltósággal és a szerelvényekkel egyszerre vonul ki, szintén nagy hiba.

Ennek külön, csakis e célra szolgáló kocsin már a tűzjelzés első percében kellene *előre kivonulnia*, ha a városnak erre alkalmatossága volna, hogy a tűzoltók és

A főhadnagy teát főz.

Irta: Sas Ede.

I.

A tiszt bekötözött új szállására, a dédelgető gonddal berendezett hónapos szobába, melynek sarkában még déli növények is voltak és egész délután kopácsol. A fényképeit helyezte el a falakon, mert addig nem is érezte jól magát, míg körös-körül nem ragyog rá multja a sok csábos arccsokokról, melyek mind közül telhetőleg iparkodtak megfelelni a fotografusok ismert felszólításának. Kivéve azokat, melyek a komolyabb fajtákhoz tartoztak, azaz derék, büszke versenylovak valának.

A szobát Villányiék adták ki neki, az adóhivatalnokék, akikkel a farsangon ismerkedett meg. Az asszony fiatal volt és tiz bálfi éjszákára való kedv szikrázott a szemében. Mikor a terembe lépett: hat rendező is törte magát elébe, a férje pedig kötelességtudóan vont ki a karját a szoborgömbölyű karokból és udvariasan engedte át nejét a gavalieroknak s ő maga ott köhögött a háta mögött. Végig köhögte a felesége uszálya mellett az egész farsangot.

— Menjen az étterembe, a nagy hőség megárt magának — mondta neki az asszony.

Villányi ur zavarodottan tekintett a feleségére, hogy féltékeny legyen-e, vagy pedig hálás? De aztán udvariasan az étterembe vonult, noha ott is erősen, kétségbeesetten köhögött. A

bálszobában, ahol valami forró keringő szenvedélyt lehelték be a leányok, asszonyok, a főhadnagy csapta a szelet a feleségének, bár el kell ismernünk, hogy volt bennük annyi gyöngéd figyelem, hogy vacsorakor felkeresték asztalánál a férjet s ott maradtak nála egészen a souper csárdás első hangjának fölujjongásáig.

— Leiketlenség ettől az asszonytól, bálszobában elpelni ezt a féltelt embert — rötta meg valaki a szomszéd asztalánál a szép hölgyet. (Alkalmasint a tiszt valamely frigye).

— O az oka, Maga kereste. Minek házassodott meg, ha féltába a sirban? — vont vállat a másik, akit az adóhivatalnok nemrég megkezekekváltatott.

Ezzel napirendre is tértek a szegény, beteg férj tragédiája fölött. A zene szólt, mintha örökre egygyé skarta volna forrasztani a párokat, akik hangjai mellett egymás karjaiba omlottak. A tobzódó vígság közepette nem is hallatszott, ahogy a férj, a főhadnagy karjai közt remegő feleségét nézve, szorgalmasan köhögött.

II.

Waser főhadnagynak meglehetősen zajos lakása volt, mert a házban mindenféle népség lakott, csak csendes foglalkozást űző nem. Az óriási kazárnya koncertjéhez az alaphangot az udvaron lakó bádigos adta, akiknek Hephaistos irtózatot kazárokot kovácsoltak egész nap; az első emeleten zongoraterem volt, ahol folyton a dobhártya-kínzó eszközöket próbálták; közvetlen szomszédságában pedig egy házasságközvetítő lakott, akinél örökös volt a perpatvar: veszekedni jártak a nyakára a becsapott felek, akik rajta követelték, ami hiányoságot a boldogságukban felfedeztek. Az egész házban furtak, faragtak, fűrészeltek, gyalultak, muzsikáltak, sirtak, énekeltek, veszekedtek reggeltől estig. Csak Wagnere hiányzott a nagy bérkocsi, hogy a munka, a modern élet eszímióniáját kottába szedje.

A főhadnagy mintaszerű türelmét bizonyítja, hogy lakásában ennek dacára igen jól érezte magát.

Egy zajtalan lakója mégis volt a négyemeletes emberraktárnak: Villányi ur. Mint az árnyék suhant haza délfelé a hivatalából, botjával megtapogatva lábát előtt minden követ, akár a vak. Odahaza úgy roskadt le a legelső székre, mint a katona, mikor erőltetett marsban gyalogolja végig a napot és utoljára már marsolás közben is aluszik, vagy talán már meg is van halva — csak az agyoncsigázott teste végez reflex mozgásokat. Mint a gép szedett magába egy kis táplálékot, s beszélgetés közben néha egyes szavakat is fölcserélt és nem a helyes értelemben használta azokat.

— A köszvény bántja a lábaimat — úgy szokta mondogatni — azért botorkálok úgy mint a részeg.

A főhadnagyot egy tekintet meggyőzte arról, hogy a boldogtalan embernek nem a lábait, de a hátgerincét bántja a köszvény...

Waser Gusztáv egy délután zajos tiszt mulatságról jött haza. Egy kamerádjukat bu-

a fecskendők odaérkeztéig tájékozódhas-
sék a tűzhelyhez való odaférésről s a víz-
vezetési csapok hollétéről, mert bajosan
hiszem, hogy ezek mindenikének hollétét
akár maga a vízvezetési mérnök is csak
ugy fejből, térkép nélkül s a nagy csődü-
let által okozott tolongásban egész köny-
nyen megmondhatná.

E bajon különben ugy is lehetne segí-
teni, ha a vízcspokat a tűzhez legelsőül
beérő tűzoltó kutatná fel s ez aztán az
oda érkező fecskendőkezelőknek rögtön
megmutatná; mert ez esetben a fecsken-
dő rögtön működhetnék.

Kívánatos volna továbbá, ha a koráb-
ban a tűzhöz érő vezénylőparancsnok
csak a legveszélyesebb helyen vezetné az ol-
tást, a többi fecskendők pedig a szakasz-
parancsnokok vezetése alatt önállóan mű-
ködne; mert a két vagy több oldalról
való támadásnál a vezénylő látóköre sem
terjedhet ki minden oldalra. Ep ezért a
kürttel való általános vezénylet a zavar
elkerülésére mellőzendő volna.

Az sem a tűzoltóság hibája, hogy csak
egy fecskendővel vonult ki, mert ha el is
lehetne tekinteni attól, hogy nem áll min-
dig rendelkezésre elegendő igásló, ennek
oka az, hogy, ha be is jelenti valaki a
tüzet telefonon a tűzoltólaktanyára, csak
nagy ritkán jelzi a tűz minőségét és fő-
kép a szomszédos helyiségek vagy épü-
letek közelségét, fal vagy tetőanyagát
avagy azt, hogy mily mértékben vannak
azok veszélyeztetve?

Mindenki becsüli a tűzoltók munkáját,
a kik csekély fizetésért — az önkéntesek
meg egészen ingyen és önzetlenül — sok-
kal többet kockáztatnak meg épségük,
egészségük és ruházatuk veszélyeztetésé-
vel, mint a mennyit az első pillanatban
csak elgondolni is lehetne. Az altruizmus-
nak fölemelő példája az, amint ők a pol-
gárok javainak megóvására vállalkoznak.
De e nemes hivatás mellé okvetlenül szük-
séges, hogy ehhez a helyes módokat vá-
lasszák meg s hogy a város bocsássa
rendelkezésükre azokat az eszközöket,

amelyek e hivatás kellő betöltéséhez szük-
ségesek s amelyek nem is járnak olyan
nagy áldozattal, a mennyit az ügy meg-
ne érdemelne.

R

A lóvasut közgyűlése.

(Beszámoló és választás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 27.

Az Aradi közúti vasut és téglagyár részvény-
társaság ma tartotta rendes közgyűlést, ame-
lyen a megjelent részvényesek örömmel vették
tudomásul, hogy a kedvezőtlen közgazdasági
viszonyok dacára a vállalat múlt évi mérlegét
jelentékeny nyereséggel zárta le.

A közgyűlés lefolyásáról az alábbi tudósítást adjuk:

Ma délelőtt 11 órákor tartotta meg az Aradi közúti vasut és téglagyár részvénytársaság
rendes évi közgyűlést Urbán Adolf királyi ta-
nácsos, elnökgazgató elnöklése alatt.

A közgyűlés megnyitása után Tenner Lajos ügyvezető igazgató felolvasta a felügyelő bizottságnak, valamint az igazgatóságnak alábbi jelentését:

Megelégedéssel jelentjük, hogy társaságunk
üzletmenete a lefolyt évben kedvezőbb volt,
mint az előző évben. Ugy a személyforgalom-
ból, mint a teherszállításból eredő bevételeink
emelkedést mutatnak.

Téglagyári vállalatunkban az 1905. évben
2.722,450 drb. téglát árusítottunk el. A téglá-
sra a tulhajtott verseny következtében még
mindig hanyatlott és a fentjelzett mennyiséget
csak a legnagyobb erőfeszítéssel voltunk képe-
pesek elárusítani. A munkabérek ellenben a
múlt évek munkabéréhez képest emelkedőben
voltak.

Habár a takarmány nagy drágasága és a
lőállomány pótlására szükségszerűen fordított
nagyobb összegek folytán a löfentartási költsé-
gek erősen emelkedtek, bevételeink részben
kedvezőbb alakulása és állandó okszerű, takaré-
kos gazdálkodás folytán mégis abban a kelle-
mes helyzetben vagyunk, hogy részvényeink
után *ugyanoly* osztalékot nyújthatunk, mint az
előző évben.

Múlt évi jelentésünkben közöltük, hogy
Arad sz. kir. város közönsége tervbe vette vállalatunk megváltását és ez iránti ajánlattételre

hívott fel minket. Ennek folytán a részvénye-
seink érdekelnek szem előtt tartásával méltá-
nyos és igazságos alapra fektetett és megfele-
lően megindokolt ajánlatunkat benyújtottuk a
város közönségéhez. Az ajánlatnak tárgyalá-
sára kiküldött városi bizottság azonban ajánla-
tunkat nem találta elfogadandónak, hanem
csak oly csekély annuitásos vételárát helyezte
kijelölésbe vállalatunkért, amelyet elfogadnunk
teljesen lehetetlen volt. Ennekfoga ez az akció
eredménytelen maradt.

A felügyelő bizottság által megvizsgált és
helyesnek elismert 1905. évi mérlegünk sze-
rint a tiszta nyereség 45,710 korona 72 fillér,
melyből levonva 100 drb. részvény törleszté-
sére 20,000 koronát, marad 25,710 kor. 72 fillér.
Ebből 10% 4800 koronát az igazgatóság és
hivatalnokok jutalékára levonván, marad 20,910
kor. 72 fill., melyhez hozzáadva a múlt évi
nyereségegyenleget 11 849 kor. 78 fillert, 32,760
kor. 50 fill. áll a közgyűlés rendelkezésére. In-
ditványozzuk, hogy ebből az összegből a fel-
ügyelő bizottság díjazására 1000 kor., az 1528
drb. forgalomban levő részvényeink 1905. évi
osztalékszűrlvényeinek darabonkénti 12 koroná-
val való beváltására 18276 kor. és 1187 drb.
élvezeti jegy felülosztalékára 2 kor. val 2274
kor., összesen 21,550 koronát fordítani, a fenn-
maradó 11,210 kor. 50 fillert pedig az 1906. év
számlájára átvitetni méltózlással.

A közgyűlés egyhangulag és helyesdőlőleg
tudomásul vette a jelentéseket, az előterjesztett
hárszámadásokat jóváhagyta és az igazgatóság
indítványát a tiszta nyereség hovatfordítása iránt
határozattá emelte.

Az igazgatóság öt tagjának közfelkiáltással
és egyhangulag újból megválasztottak hat évre:
Urbán Adolf kir. tanácsos (elnök), Seirmai Ri-
kárd dr., Mülek Lajos dr., Baader Henrik és
Weisz Konrád.

Urbán Adolf elnök ezután a közgyűlési
jegyzőkönyv hitelesítésével Onnhöiser Henrik
és Ecker Gyula részvényeseket kérvén fel, meg-
köszönte a jelen voltak érdeklődését és bere-
kesztette a közgyűlést.

A közgyűlésen Urbán Adolf elnöklése alatt je-
len voltak: Szirmai Rikárd dr., Baader Henrik, Mü-
lek Lajos dr., Eies Armin, Fényes Dózsa, Lustig
Andor, Tenner Lajos, Onnhöiser Henrik, Ecker
Gyula, Tenner József és Aradvaros közönsége kép-
viselőiben Richer Károly főügyész.

csuztatták, aki Boszniába helyeztette el magát,
mert egy puderes frou-frout felesjenit akart.
Táncoló pezsgős pohárral a kezében ölelte meg
a főhadnagy.

— Kómerad, nur nichts mit Madeln anfan-
gen — dádogta oda neki a tapasztaltabb kor-
bócs tanácsát. Látnod, én sokkal okosabb va-
gyok. Eljárnak a család, szép asszonyok! Drei-
mal hoch!

Egő agygyal ment haza s konstataálta ma-
gáról, hogy úgy jár, mintha őt is bántaná a
kőszvény. . . Vidám füttyszóval vonult be a
szobájába, majd elhatározta, hogy meglátogatja
bajos szállásadónőjét s elmondja neki, hogy a
szegény von Donnersteinnek milyen maiörje
volt az a szöke frou-frouval, a melynek bi-
zonyos Micl a kiegészítő része. Villányi ur
még nincs otthon: estlig elnevetgézethetik
az időt.

Bekopogtatott. A szoba le volt függönyözve.
A szép asszonynak nyoma se. A sarokból, az
ágyból, nyugtút elő valami panaszos hang, oly
halk, mint egy síri álmából a kriptában ébredő
tetszhalott hangja:

— Főhadnagy ur, az istenért adjon egy po-
hár vizet. . .

A hátborzongató hangra a jó fiu egyszerre
kijózanodott. Hamar hozott vizet s még a fejét
is tartotta a szegény betegnek, aki könyező há-
lával mosolygott reá.

— Köszönöm. Most már semmi bajom.
— Ej, de hát hol van a cselédjök? — kér-
dezte Wasser.

— A cselédet elküldte a feleségem a sza-
bónőjához — felelte a férj.

— S a felesége hol van?

— Látogatába ment.

A főhadnagyot bosszantotta a dolog. Szeret-
tett elkerülni minden olyan jelenetet, amely a
jókedvét megzavarhatta. Ez a homályos szoba,
az ágyba, az inséges férjjel, teljességgel nem
illt a ő élete vidám tableaujába.

Leült az ágy szélére a férj mellé.

— Tehát őt nem ápolja a felesége?

A férj diszkretül halgatott. Udvarias
ember volt Villányi ur nagyon.

— Nekem emondhatja. En önök jó ba-
rátja vagyok, biztatta őt a főhadnagy.

Villányi ur nagyot, nagyot sóhajtott.

— En vagyok az oka, suttogta. Megmondta
nekem egy másik jó barátom, egy orvos, hogy
ne házasodjam meg. Fél lábommal a sirban,
elvettem egy nőt, aki maga volt az élet. De
éppen az, a szépsége, a virulása, az ifjúsága
vette el az eszemet. Vágytam rá mint egy
őrült. . . S azt hittem, ha kiemelem a sze-
gény sorsból, hálás lesz érte és ha talán be-
teg is leszek, gondomat viseli. Mert a nyomó-
rútságból emeltem ki. Ruhája se volt, amiben a
templomba jöhetett velem. A szüleinek adtam
300 forintot: ugyszólván megvettem azt a
leányt. . . Afrikában az ilyen leányoknak az
ember ura, parancsolója. . . Nálunk Európá-
ban az ilyen leány zsarnoknak lesz. . . Ez a
humanitás. . . Pfuj. . . De nem. Nem pa-
naszkodom. Hitványosság tölem, hogy a felesége-
met vádolom. . . Hiszen annyira, de annyira
szeretem. . . Es utóvégre is hibás vagyok,
hogy a szépségét, az ifjúságát a betegágyam-
hoz láncoltam. . . De azért mégis: lehetne
egy kicsit jobb, egy kicsit gyöngédebb hozzám
. . . Ne szidna, amiért beteg vagyok. . . Ne
lökdsöne, ha nem tudok a lábamra állni. . .
Ne hagyna itt, mikor betegem fekszem. . . Fő-

hadnagy ur, az istenért, adjon meg egy pohár
vizet. . .

A főhadnagy lelkét viharosan feldúlták ezek
a szavak. Melységes szánalom fojtta el a ver-
gődő, szerencsétlen ember láttára, aki félig-
meddig maga oka ugyan a nyomoru ágának,
de most azok a parányi, kegyetlen papucsar-
kak még jobban a sárba tapossák. Főháboro-
dással gondolt arra az asszonyra s ha e perc-
ben betoppan az ajtón: ha még olyan szerel-
mesen, csábosan mosolyog is rá, megragadja,
odavonszolja ehhez az ágyhoz: itt a helyed!

A szobaleány csak nem akart előkerülni a
szabónőtől; a főhadnagy tehát a privátdínerjét
kurjantotta elő és halálfenyegetések között pa-
rancsolta meg neki, hogy a beteg ágyától ta-
podtat se mozduljon el. Ő maga még egy pár
vigasztaló szót mondott a férjének, aztán bevo-
nult a szobájába, s egymásután eldobott vagy
ötven félig kiszivott cigarettát.

III.

Karját összefonva állott az ablaknál, s
szinte gyűlölettel nézett most szobája falán a
sok pikáns szép asszonyra, m'kor ajtaján ko-
pogtak.

Nem felelt.

A látogató engedelem nélkül is benyitott.
— Ah, hogy siettem, mondá, gallérját le-
dobva az asztalra.

— A beteg férjéhez, ugy-e bár?

Az asszony a tisztához akart lépni, de most
csodálkozva állott meg a szoba közepén.

— Volt már otthon, az uránál? — kérdezte
a főhadnagy, rá se tekintve az asszonyra. (Ta-
lán félt, hogy akkor elpárolog szivéből az ember-
baráti érzés.)

A terrasz-adó.

(A város szabályozási terv költségei.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíójától. —

Arad, március 27.

A város szabályozási tervék mintegy negyvenezer koronára rugó költségeit tudvalevőleg kölcsön útján akarja fedezni a város. A kölcsön törlesztésére nézve több terv merült fel és a tanács végül úgy határozott, hogy a járda és utcaterület elfoglalásáért beszedett használati díjakból amortizáltassék a negyvenezer koronás kölcsön és erre nézve javaslatot fog benyújtani a közgyűlésnek. A kölcsön után évenként 2034 koronát kell fizetnie a városnak, amely összeg a járda és utca területek használati díjából az előzetes számítások szerint kitelik, amennyiben ezen a néven körülbelül 2400 koronát fog beszedni a város.

A járda és utca területek bérbeadására vonatkozó szabályrendeletet ma tárgyalta a jogügyi bizottság, amely délután négy órakor tartotta ülését *Institóris Kálmán* polgármester elnöke alatt.

(Az alügyész szavazata.)

A napirendre kitűzött ügy tárgyalása előtt *Rosenberg Miksa* dr. kifogásolta a jogügyi bizottságnak azt a múltkor hozott határozatát, hogy *Jegesí Károly* dr. alügyész a jogügyi bizottság ülésén egyes kérdésekben nem bír szavazati joggal. *Jegesí* tagja a törvényhatóságnak és így ugyanazon jogok illetik meg, mint más bizottsági tagot. Nehogy a jövőben ilyen jogfosztó szokás helyet kapjon, kérte a polgármestert, hogy ne fossa meg az alügyészt szavazati jogától.

Mülek Lajos dr. szerint az alügyész jegyzője a bizottságnak és nem törvényhatóság által megválasztott tagja. Ha szavazati joga van, úgy az ügyészi karból ketten bírnának szavazattal, ami egyes kérdések eldöntésére lényeges befolyással volna.

Rosenberg Miksa dr. erre azt az indítványt tette, hogy a restauráció alkalmával *Jegesí* osszák be a jogügyi bizottságba. A jogügyi bizottság az indítványt helyeselte.

— Nem . . . Az abaknai megláttam magát, hogy idehaza van . . .

A főhadnagy pillantása az asszony égő arcára siklott. Szép állat az asszonyi állat — gondolta magában, — szép, de rettenetes. Ez a tigris is milyen gyönyörű! Milyen gyönyörű és milyen tigris!

— Lásza, asszonyom — mondá — én szerettem magát, szerettem igazán; jobban, mint ezeket itt ni, mind. (A mivel ugyan nem sok volt mondva.) Ne gondolja most se, hogy a lelkiismeret furdalása vett elő, amiért szarvakat. . . Eh, ki volna olyan nevetséges? Hanem amit most maguknál láttam, az már engem is felháborított maga ellen. Az már nekem is sok volt, a könnyelme katonának. Az a szegény, beteg ember, becsületeimre, könyekig meghatótt. S nem tudok magára nézni, nem tudnám most magának a kezét megfogni jó lélekkel. Mert amit maga művel, az már nem könnyelműség, az szivtelenség . . . A szivtelen asszonyoktól borzadok . . . Azért is azt mondom magának: hagyjon el. Menjen a férje betegágyához, hogy ne nekem kelljen egy pohár vizet adni neki. Főzzön neki herbateát, ahogy tisztességes feleséghez illik. Az ördögbe is, én katoná vagyok, könnyelmű fickó is vagyok, bin ka sentimentaler Narr, de ami sok, az sok!

Felkötötte ezenközben a kardját. Fejére csapta a sapkáját. Es becsapta maga után az ajtót, bár azután sajnálkozva gondolt rá, hogy a dörrenésre majd összeressen a szegény beteg.

IV.

S *Waser Gusztáv* azután, a következő hetekben, úgy érezte, hogy ő páratlan ember a regimentben. Páratlan ember a házibarátok kö-

(A terrasz-adó.)

Ezután rátértek a járda és az utcaterületek bérbeadásáról szóló szabályrendelet tárgyalására.

Institóris Kálmán polgármester előadta, hogy a bérbeadás útján befolyó összeg a város szabályozás céljaira felveendő negyvenezer korona törlesztésére fog fordítottatni. Az évenként amortizálendő összeg 2034 koronát tesz ki, ezzel szemben az előleges számítások szerint a járda és utcaterületek bérbeadása fejében körülbelül 2400 koronához jut a város.

Jegesí Károly dr. alügyész felolvasta a hat pontból álló szabályrend tervezetét. Az első pont értelmében a kávéházak, vendéglők, sörházak, cukrászdák és egyéb üzletek előtt engedélyezett járda és utcaterület foglalásért évenként és négyszögölenként két koronát fizetnek a bérlők. Ha pedig a járda területre oszlopokra erősített tetőzet, elmozdítható díszkerítés, bármilyen virágedények és cserjék tételének, az engedély csak a kiviteli tervek bemutatása mellett adandó meg a tanács által esetről-esetre, *felemlt használati díjjal*.

A javaslatnak ez a pontja élénk vitát keltett.

— Ha több kiadása van a bérlőnek, mért ne fizessen többet a városnak?! — szölt *Rosenberg Miksa* dr. és több érvel bizonyította, hogy a javaslat ezen része nem helyes. Végül azt ajánlotta, hogy osszák területekre a várost és a helyhez képest állapítsák meg a díjat. A városnak érdekében van, hogy minél díszesebben állítsák ki a terraszokat.

Mülek Lajos dr. javasolja, hogy a József főherceg-utól a Szabadság-térig három korona legyen négyszögölenként a járda elfoglalásának díja, a mellék utcákban két korona.

A bizottság elhatározta, hogy a Karolina-utcától a József főherceg-utón, az Andrássy-téren és a Szabadság-téren három korona, minden egyéb helyen pedig két korona legyen négyszögölenként a járdaelfoglalás évi díja.

A bizottság a javaslatnak azt a pontját, hogy a járda használati ideje április 31-étől október 31-ig tarison és hogy a díj az évadra előre legyen fizetendő, egyhangulag elfogadta. A szabályrendelet egy másik pontja kimondja,

zött. Azt a jöteleményt, amit a szegény, beteg férjjel cselekedett: arany betűkkel keli hogy felírják a „minősítési táblázatba” az angyalok.

Mert az után a külörös jelenet után, ami valóban páriát ritkítja egy csalfa, bájos tigris és udvarlója közt — az asszony olyan beteg-ápolóvá változott, akár a legátszelleműtebb irgalmas nővér.

Ha *Waser* főhadnagy filozóf, akkor ezt írja a tapasztalatali közé:

— Mindenre képes az asszony a kedvese kedvéért; még arra is, hogy az urát szeresse.

Míg ágyhoz kötötte a szegény vázat a baja; el nem mozdult mellőle és csókos, bársonykezü gyöngédséggel ápolta. Nemcsak hogy vizet hozott neki, de a saját kezeivel csinált számára limonádét. (A citromtól finomabb, tisztább lesz a kéz bőre.) Elannyira, hogy a szeretetteljes ápolás ismét egy kis életet varázsolt a félholt telembe; talpra kelt és újra eljárt a hivatalba, igaz, hogy a fal mellett, roskadozva, mint a koldus, aki még egy pár lépésnyi erőt kunyorál az élettől, a haláltól . . .

— *Waser*, du bist ein prächtiger Kerl! — dörzsölte kezét a főhadnagy.

S az asszony kérdő, kérő, mély tekintettel nézett rá: Meg vagy-e velem elégedve?

V.

Meg volt magával s most már az asszony-nyal is elégedve a jó fiú; akinek a szive repesett, ha a férj négyszemköt eldicsekedett vele, hogy egyszerre mint változott a betegágya örangyalává a felesége.

De persze az örangyal-szerepet *Villányiné* nem tartotta ki sokáig.

A privátdíner ismét azt újságotla a főhad-

hogy a járdaelfoglalási engedélyek köztekintetből bármikor visszavonhatók. Ugyanezen pont intézkedik a járdaelfoglalások terén felmerülhető kihágások büntetéséről is. A bizottság az erre vonatkozó javaslatokat némi változtatással elfogadta.

(Törvénykönyv a közgyűlésen.)

A szabályrendelet letárgyalása után *Rosenberg Miksa* dr. arról panaszkodott, hogy közgyűlések alkalmával nincs a teremben törvénykönyv, pedig gyakran előfordul, hogy szükség van rá.

— Ne keresd a mai viszonyok között a kibuvót. Nincs most törvény. — szölt keserűen *Mülek Lajos* dr.

A polgármester a felszólalásra kijelentette, hogy intézkedni fog a hiány pótlásáról.

— Akkor legalább lesz, amit egymás fejéhez vágunk, — mondta valaki és ezzel az ülés véget ért.

Az ülésen *Institóris Kálmán* polgármester elnöklésével jelen voltak: *Kádas Kálmán* főjegyző, *Reicher Károly* főügyész, *Mülek Lajos* dr., *Rosenberg Miksa* dr., *Salacz Gyula* és *Jegesí Károly* dr. jegyző.

Aradi kereskedők az iparpártolásról.

(A megalom a gyakorlatban.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíójától. —

Arad, március 27

A mióta az iparpártolás ügye újra napirenden van, élénk viták járnak a körül, hogy milyen eredményeket lehet attól várni s hogy mik volnának azok az eszközök, a melyek a közönség állandó lelkesedését a hazai iparnak, az ország érdekeinek javára váltanák?

Kétséget nem szenved, hogy e kérdésre a legilletékesebb választ a kereskedők tudják adni. Ok érintkeznek legközvetlenebbül a közönséggel, tapasztalják, hogy eddig mért idegenkedtek annyira a belföldön született iparcikkektől, s ők tudják, hogy mikben van hűjja a magyar gyáriparnak, ami a közszükséglet kielégítéséhez szükséges, s a kereskedők köz-

nagy urnak, hogy ma irtozatosan perelt a nagy-ságos asszony a nagyságos urral. Szemére lobbantotta a nyomoruságát. Sőt el is taszította, úgy hogy az támoiyogva, alig birt az asztal sarkában megkepaszkodni.

A főhadnagyot erre újból eifutotta a méreg és heves jelenete volt az asszonynyal, akinek nagy bosszuságára szolgált, hogy nem engedelmeskedik neki. Neki!

Az asszony sirva távozott tőle; sirva, öklöbe szoritott kézzel, bosszusomjasan, dühösen.

— Ma látott utoljára — kiáltott neki vissza.

A főhadnagy vállat vont. Eszeágában se volt, hogy ezt elhígyje. S aztán, ha utoljára is? Kinyillott az ajtaja. A férj botorkázott be rajta. A köhögő félholt férj, hálókabátban, botjával nem tapogatózva, de hadonászva.

— A feleségem sirva jött hozzám — mondá. *Waser* bámuíva nézett rá. Mit akar ez az ember?

— *Sirva* panaszkodott, hogy ön goromba volt hozzá.

— Ah?

— Főhadnagy ur, én ezt nem tűröm. Elég-tételt kérnék öntől, de beteg vagyok, nem tehetem. Hanem azt megakadályozhatom, hogy a saját házamban a feleségemmel gorombáskodjanak. Sziveskedjék a szobából kiköltözni azonnal. Szikráztak a szemei. Nem a gyengeségtől reszkette, de a dűltől kiagyenesedve távozott. S a főhadnagy nem tudta, bosszankodjék e rajta vagy nevéssen?

— Te akartad. *Dandin György*, — mormogá a nem éppen ismeretlen refraint, miközben a költözéshez látott . . . En ugyan elmehetek. Hanem az utódom aligha fog neked herbateát főzni . . .

remüködése teremtheti meg csak igazi eredményeit a megindult akciónak.

Az aradi iparpártolási mozgalom aktualitásából az *Aradi Közlöny* egyik munkatársa beszélgetést folytatott több előkelő aradi nagykereskedővel a mozgalom kilátásai s az ezzel összefüggő kérdések felől. Válaszaikat az alábbiakban közöljük:

Andrényi Károly,
vaskereskedő.

A magyar vasipar az utolsó évtizedekben oly hatalmas lendületet vett és oly fejlettségi fokot ért el, hogy míg husz év előtt szükségletünknek felét Ausztriából szereztük be, ma már alig van árucikk, melyet külföldről kell hozatnunk. Ma tehát elenyésző csekély a behozatal a vasipar terén, ezért a vaskereskedők különösebb áldozatok nélkül lelkes támogatói lehetnek az iparpártolási mozgalomnak. Finom szerszámokat és vasipari különlegességeket, melyeket azelőtt külföldön, Franciaországban, Svájcban, vagy a német birodalomban gyártottak, ma már Magyarországon is készítenek és a kereskedő csak akkor fordul külföldi gyárhoz, ha a magyar gyárak annyira túl vannak terhelve munkákkal, hogy a megrendeléseknek csak hónapok múlva tehetnek eleget. Ilyenkor a kereskedő kénytelenségből a külföldi gyárhoz folyamodik, mert vevőközönységét pontosan és nem hónapok múlva kell kiszolgáltatnia.

A magyar ipar pártolását nagyban előmozdítják az új kereskedelmi szerződések is, mert ezekben oly magas vámtételeket szabtak a külföldi árukra, hogy a vám okozta drágulás a cikkek behozatalát roppantul megnehezíti.

A vasiparnál tehát nem igen van tere a mozgalomnak, mert a vaskereskedők eddig is majdnem kizárólag magyar gyártmányokat árúsítottak. De azért nagyon üdvös az akció és kívánatos, hogy a milliókra menő fényüzési és pipere cikkeknek a külföldről való behozatala egyszer s mindenkorra meggátoltassék.

Deutsch testvérek,
női divat és vászonkereskedők.

Az aradi hölgyek iparpártolási akciója a legszebb reménnyel kecsegtet bennünket, kereskedőket, a magyar ipar jövőjére nézve. Az egyetlen szomorú momentum ebben az akcióban: a magyar gyárosok nagyfokú indolenciája. Már hetek óta beszélnek az ország minden részében a magyar ipar hathatós támogatására meginduló országos akciónak és a gyárosok, mintha nem is vettek volna erről tudomást, mélyen hallgatnak az általuk készített szövetkezmékről. Más ország gyárosai azóta már bejárták volna az összes üzleteket és bemutatnák volna áruikat.

A hölgyközönység, tapasztalataim szerint, előszeretettel veszi a magyar árukat és e tekintetben még a mozgalom megindítása előtt sem érthette őket vád. A mi cégünk már évek óta kötelességszerűleg pártolja a magyar ipart. Ebben nagy része volt a cég megalapítójának, néhai Deutsch Ármannak, aki a szövetipar terén ellsmert szaktekintély volt és mint ilyen be is választották a bécsi ipartanácsba.

Egyébiránt a magyar ipar női szövetkezmék gyártásában elég magas fokon áll. Számszám gyárunk van, ahol a kényesebb igényeket is kielégítő kezméket gyártanak. Ilyen például a zsolnai gyár, mely jó minőségű sima fémposztót, kockázott angol zsánerű posztó kezmét, plusz árukat és butoráthuzatokat gyárt. A rózsahegygyi gyár kiváló fonóárukat, fehér és színes pamut sifont készít. Késmárkon jobb zsánerű tiszta lenből készült vásznat, damaszt holmikot és olyan asztalneműket készítenek, amelyek a külfölddel is fölveszik a versenyt.

Divat zefirekben és fehér pamut holmikban igen jó minőségű áruk készülnek a késmárki Primavisi cégnél. Szőnyegárúkban sem vagyunk szegények. A torontáli szőnyeggyár jó minőségű szmirna zsánerű gyapju szőnyegeket, továbbá jutta szőnyegeket és divántakarókat gyárt. És van az említett gyárakon kívül Magyarországon még több cég, amely szintén jó minőségű árukat hoz forgalomba.

Selyemáru gyárunk ez idő szerint, sajnos, nincsen. Nélkülözzük továbbá egyelőre a csipke, ruhadísz és pipere gyárakat is. Ezek azonban idővel szintén létesülni fognak. Ismétlem, mi kereskedők mindent megteszünk a magyar ipar érdekében és reméljük is a sikert.

Domán Sándor,
szőnyegkereskedő és paplangyáros.

Az aradi kereskedők bizonyára lelkesen támogatják a mozgalmat és igyekezni is fognak csupán magyar származású árukat rendelni. De ezt a törekvést — sajnos — sok tekintetben megnehezíti még a magyar ipar gyöngesége.

Igy például magyar szőnyeggyár egyetlen egy van az országban, az is csak egyfajta szőnyeget készít. Ilyen körülmények között lehetetlen az egész ország közönységének szőnyegszükségletét magyar gyártmányokból fedezni. A futószőnyegeket, szövetfüggönyöket vattaárukat stb. eddig is nagyrészt Németországból hozattuk és a jövőben még inkább mellőzni fogjuk az osztrák ipar termékeit.

Maresch Gyula,
diszerműáru, férfidivat és játékkereskedő.

Hogy az aradi nők hazafias mozgalma sikerre fog vezetni, erről meg vagyok győződve. Ezt persze napok, vagy hetek alatt nem lehet nyélbeütni. Éveknek céltudatos munkája kell hozzá. A vásárió közönsegtől mindenesetre sok függ, de a magyar gyárosoknak is komoly munkát kell produkálniuk. Most, sajnos, gyakran fordul elő az az eset, hogy az állami szubvenciót élvező magyar gyárosok magyar cégér alatt osztrák vagy cseh árukat hoznak forgalomba. Ilyen esetem a napokban nekem is volt. Egyelőre nem akarok az ügyről részletesen nyilatkozni, de annyit már most kijelenthetek, hogy az illető gyárost az adatok összegyűjtése után le fogom leplezni. Az ilyen manipulációk megakadályozását tekintsek kereskedő társaim is hazafias kötelességüknek és ha a közönység észrevesz egyes üzelmeket, úgy hozza azt nyilvánosságra.

Ami a magyar iparcikkeket illeti, sajnos, sok hiányt és kezdetlegességet észlelhetünk ezen a téren. De vannak olyan cikkek, amelyek nemcsak hogy felülmúlják a hasonló külföldi termékeket, hanem ugyszólván verseny nélkül állanak és a külföldön, nevezetesen Bécsben is nagy keresletnek örvendenek. Till Konréd futtáki gyáros tornaszereit, hajlított szék és kötéláru cikkei például elsőrangúak úgy minőség, mint kivitel dolgában. A csabai játéktáru gyár szintén szép dolgokat produkál. A bőripar terén is örvendetes haladást mutat a magyar ipar. Az apatini kosárfonó gyár cikkei nagy keresletnek örvendenek Bécsben is.

Szóval, vannak olyan iparcikkeink, amelyeket büszkén mutathatunk be a külföldnek. A diszerműtárgyakban iparunk egyelőre még szegény, de ezen a téren is sokat lehet idővel pótolni. Ha a közönység komolyan fogja fel hazafias feladatát, úgy a gyárosok kedvet fognak kapni Magyarországon eddig nem gyártott iparcikkék gyártására és pár év múlva büszkén mutathatunk majd a magyar iparra. Mi, kereskedők, minden tőlünk telhetőt megteszünk hazánk pangó iparának érdekében.

Wadowsky Gusztáv,
vászon- és női divat kereskedő.

Az iparpártolási mozgalom sikere attól függ, hogy mennyi jóakarattal lát a hazafias cél megvalósításához úgy a nagyközönség, mint a kereskedői osztály. Ha mindkét részen megvan a jóakarattal a magyar iparnak komoly támogatására, akkor jó uton haladunk és az eredmény nem marad el.

Ma már igen sok és jó magyar iparcikket kapni, amelyeket azelőtt a külföldről kellett hoztatni. Csak az a b. j., hogy sok visszaélés történt a kereskedők, a gyárosok és különösen ezeknek ügynökei részéről.

Sok iparcikket, amelyekre a forgalomban nagy szükség van, még egyáltalán nem készítenek Magyarországon és ezért a külföld gyártmányaira vagyunk utalva. Fátyolokat, szalagokat stb. tehát ezután is külföldről fogunk hoztatni, csak hogy nem Ausztriából, hanem a vámkülföldről. Ez nem is fog jelentékeny áremelést maga után vonni, mert a vámkülföldi áruk majdnem annyival olcsóbbak az osztrák ipartermékekénél, amennyivel a vámtételek — természetesen a vevőközönség terhére — az árukat megdrágítják.

Ma még csak a mozgalom kezdetén vagyunk és vásárió közönseggem nagy része már azzal lép be üzletembe, hogy magyar gyártmányt kér, mert csak ilyet vásárol. Ez minden nagyon helyes és biztató. Természetes, hogy amely árukból csak lehet, mindig magyar gyártmányt adunk.

Nagy sztrájk a délvidéken.

Mezei munkások mozgalma.

(Az arató-sztrájk előjátéka.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 27.

A délvidék három legnagyobb vármegegyében: Csongrád- Bácsbodrog- és Torontál-megyékben a mai napon váratlanul oly nagyarányu munkásbérharc ütött ki, amely az utóbbi idők egyik legnagyobb munkásmozgalmának tekinthető. A hirtelen támadt, bár titokban előkészített bérharc ma még csak három megye területén jelentkezett szórványosan, de a sztrájk mai jelenségeiből következtetni lehet arra, hogy valószínűleg az egész délvidékre ki fog terjedni. A tavaszi mezei munkák kezdetén kitört nagyarányu bérmozgalom, mint hogy annak hátterében meghúzódva ott bujkál a bujtogatás és izgatás, nyilván első jelentkezése akar lenni annak az általános arató sztrájkjának, melynek rémképeivel már előre fenyegetőztek a bujtogató vezérek.

A sztrájkról a következőket táviratozzák:

Csongrád, Bács-Bodrog és Torontál megyékben ma nagyarányu mezei munkás-sztrájk ütött ki. Több uradalom munkásai és béresei sztrájkba álltak és ezekben az uradalmakban teljesen szünetel mindenféle munka. Ma délig Törökkanizsa, Tiszaszentmiklós, Pádé, Janova és Oroszlámos községekben mondták ki a mezei munkások és béresek az általános sztrájkot. Tallán Béla volt földmívelésügyi miniszter törökkanizsai uradalmán kétszáz munkás és gazdasági cseléd szüntette be a munkát, míg Csóka községben nyolcszáznál több mezei munkás mondta ki a sztrájkot, amely a mai nap folyamán rohamosan terjedt.

Az uradalmak — amelyeket váratlanul ért a titokban előkészített bérmozgalom kitörése — hogy a sztrájk el ne fajuljon és még nagyobb arányú kitörésnek elejét vegyék, *hajlandók voltak bér-emelést adni. Átlagosan tíz fillér napi bér-emelést ígértek a sztrájkolóknak, de azok kereken visszautasították az ajánlatot.*

A sztrájk egyelőre passzív jellegű, a hatóságok azonban előre gondoskodtak az esetleges összeütközések megakadályozásáról és ma százötven csendőrt rendeltek ki a sztrájk területére. Sürgősen bevonják a csendőroket azokban a kerületekben is, ahol még nem fenyeget a bérmozgalom és azután ezt a csendőr-legénységet is szétszórják a sztrájk által veszélyeztetett vidékekre.

A bérmozgalom izgatás és bujtogatás munkája. *Mesófi Vilmosnak, a szegvári kerület volt országgyűlési képviselőjének emberei hetek óta nagy titokban előkészítették a sztrájkra a munkásokat, kik ma egy adott jellel abbahagyták a munkát. A munkaadók közül többen mégis értesültek a készülő sztrájkról és hogy a bérharc ne találja őket készületlenül, elhatározták, hogy Bihar- és Trencsén-megyéből hozatnak kisegítő munkásokat. De úgy látszik, ezeken a vidékeken is tudtak már arról, hogy a délvidéken sztrájk fog kitörni és különben is a munka elvállalásával járó felelősségre való tekintettel a felvidéki munkások azt a kijelentést tették a sürgős megkeresésre, hogy csak akkor hajlandók a munkát elvállalni, ha hat hónapi szerződést kapnak.*

A sztrájkoló munkások, kik értesültek a kisegítő munkásokkal folytatott tárgyalásokról, a mai napon határozottan hangoztatták már, hogy *erőszakkal is megfognák akadályozni a kisegítő munkások munkáját és ha ebben a tervükben meggátolják őket, általános sztrájkot kezdenek.*

Csalárd bukással vádolt aradi kereskedő.

(Egy társas cég története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 27.

Stern Ede aradi kereskedő, kinek még 1902-ben divatáru üzlete volt Aradon, ma csalárd bukás büntetével vádolva állott a kir. törvényszék előtt. A tárgyalást Köller János bíró vezette, a közbud képviselőtében Szokolcsay Lajos kir. ügyész jelent meg.

A vádirat szerint Stern 1902. június 28-án történt csődbe jutását megelőzőleg Aradon lévő férfi és kézmű-divatüzletéhez Weiner Lipótné szül. Minkusz Emmát üzlettárssá vette. Az egyéni céget Stern Ede és társas cég alatt folytatták tovább és ezáltal Stern Ede hitelezőitől a kielégítési alapot elvonták. A cég-változtatást megelőző napokban azonban Stern Ede az egyéni cég nevében tömeges áru-megrendeléseket tett és Rainer Sándor, Angele Mátyás és Wormser Henrik kereskedőknek üzleti árukat nagyobb mennyiségben bevásárlási áron alul adott el. A csődnyitás alkalmával *hétezer korona* tartozással szemben az üzleti áru és követelésekből a hitelezők kielégítésére *mi sem jutott.*

A vádlott nem tudta igazolni, hogy társas az üzletbe pénzt hozott és hogy mi szükség volt a cég-változásra. Mindezek miatt a hitelezők még ez üzlet fennállása alatt két ízben is bűnügyi biztosítási végrehajtást foganasították Stern ellen.

A mai tárgyaláson csak Angele Mátyás és Rainer Sándor tanuk jelentek meg, akik a be-

vásárlási áron alól való vásárlást igazolták. A többi tanu vallomása felolvastatott.

Kertész Miksa dr. védő azt vitatta, hogy Stern a hitelezők hirtelen fellépése tette tönk-re. A cégviltozás nem károsító szándékkal történt és a hitelezők a társas cég vagyonából is kielégítést nyerhettek volna. *Weinerné Minkusz Emma* a tanuk vallomása szerint pénzzel segítette Stern és új üzletágot vezetett be. A hitelezők még le nem járt követelésekkel egyszerre megrohanták vádlottat és a megkötött egyezséget azért nem volt képes megtartani. Nem csalárd bukás büntette, hanem legfeljebb vétkes bukás vétsége forog fenn, mert vádlott az áru nagyban eladása idején még nem volt fizetéképtelen és mert csak oly árukat adott el tömegesen, amelyeket üzletében nem használhatott. Gondatlan üzletvezetés vétsége terheli. Ez alapon kér enyhe ítéletet.

A bíróság védő álláspontját tette magáévá és vádlottat *vétkes bukás vétségében* mondta büntőnek és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Szokolcsay Lajos kir. ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Bubics püspök fosztogatói.

„Lerántják a püspökről a reverendát.”

(Hajnóczy fenyegetődnék.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 27.

Valahány nap, annyi újabb rejtelem. A Bubics-ügyben még talán a főszereplők sem tudják, hogy *rajtuk kívül* még kik vettek részt az ősz püspök kifosztásában, nemhogy a rendőrség teljesen tisztában volna a bonyolult ügygyel. *László Fülöpöt* tegnap kísérték át az ügyészséghez, ma kísérték át *Hajnóczy Józsefet*. A dologban csak most kezdenek kipattani a legszenzációsabb részletek. Különösen *Hajnóczy fenyegetődnék* olyan leleplezésekkel, amelyek folytán *„lerántják a püspökről a reverendát.”* Megjegyzendő, hogy azokról a dolgokról — amelyekre ez a szélhámos élősdi céloz — eddig is nagyon jól tudtak a beavatottak, úgy a kassai káptalan tagjai, mint a fővárosi rendőrség és az ujságírók.

(Hajnóczy „leleplezése.”)

Hajnóczy József, Bubics püspök volt „titkára” a rendőrség fogházában töltötte az éjszakát. Tegnap este *Ujhelyi* rendőrfogalmazó, a vizsgálat vezetője fölhozatta cellájából s újra faggatni akarta. *Hajnóczy* azonban beburkolózott s semmi szín alatt sem volt kapható arra, hogy vallomást tegyen.

A rendőrfogalmazó erre felhívta a fogház kulcsárát és két detektivet s kiadta a parancsot, hogy motozzák meg a foglyot. *Hajnóczy* hevesen tiltakozott. Mikor kétszeri felszólítás után sem engedte át zsebeit a gyengédteleen rendőrkezeknek, a rendőrök nekiestek s darabonként szedték le róla a ruhát. Nem találtak nála semmit. Erre aztán visszakisérték a fogházba.

Ma reggel *Hajnóczy József* fölüzent a vizsgálatot vezető fogalmazónak, hogy *vallani akar*. Mikor felhozták, kijelentette, hogy *ő, most hogy ennyire fejlődtek a dolgok, vall, de tudja, hogy akkor „lerántják a püspökről a reverendát.”* Vallomást azonban még sem tehetett, mert védője, *Eényes Samu dr.* rábeszélte, hogy vallomását csak az ügyészségen tegye meg. A védő kérésére *Hajnóczyt* ma délelőtt tizenegy órakor átszállították az ügyészség fogházába.

A rendőrség a maga részéről egyelőre befejezte a vizsgálatot s téves a lapoknak az a

híre is, mintha *Ujhelyi* rendőrfogalmazó *Potendorfba* utaznék *Bubics Zsigmond* püspök kihallgatása végett. Erről egyelőre nincsen szó.

(Már mond a püspök?)

Bubics Zsigmond püspököt a rendőrség már több ízben kihallgatta, legutóbb három héttel ezelőtt akkor, amikor *Schate Gusztáv* és *Kádár* detektívek befejezték a külföldi nyomozást és megállapították, hol és mennyi mükincset adtak el, főleg a bécsi *Schacherl*-cég közbenjárásával.

A püspök csak a főbb vonásokra emlékezik, felvilágosításai ellentmondók, folyton azt állítja, *erről nem tudok*; amikor aztán sajátkezüleg írt és aláírt megbízólevelet, vagy felvett pénzről szóló sajátkezüleg írt és aláírt nyugtákat mutatnak neki, elismeri az iratok valódiságát, de nem emlékszik semmire, csak azt tartja bizonyosnak, hogy a most előkerülő iratokat *egy csalták ki tőle.*

Ez különben lehetséges, mert az agg püspök teljesen tehetetlen ember, akit *Hajnóczy* teljesen hatalmában tartott és akit különösen érzékiségénél fogva tett rabjává. A kassai chronique scandaleuse förtelmes dolgokat tud *Hajnóczy* „ilyen” működéséről. *László* is, *Hajnóczy* is biznak abban, hogy *éppen ezért nekik bajuk nem eshetik* és való igaz, hogy *Hets Odön dr.* jogtanácsos erélyes föllépése nélkül *Bubics* püspök nem egyezett volna bele a feljelentésbe, de bele kellett egyezni, különben a piszkos ügy más irányba terelődött volna. Még így is azt várták, hogy *László* visszaad mindent, amit szerzett, úgy ahogyan *Grünberger* tette és akkor visszavonták volna a feljelentést ellene és *Hajnóczyt* is engedték volna futni, de *László* bizik abban, hogy még minden jóra fordul.

(László Fülöp védekezése.)

László Fülöp műkereskedőt, aki *Bubics Zsigmond* püspököt a vád szerint százezrek erejéig károsította meg, már tegnap délután átkísérték az ügyészség fogházába. *Bakonyi dr.* vizsgálóbíró megvárta, hogy *Hajnóczyt* is áthozzák a rendőrségtől és délután kezdte meg a vallatásukat. Délelőtt kihallgatták *László* védőjének, *dr. Várkonyi* Uszkárnak a kérésére *dr. Bálint Vilmos* ügyvédet, aki a püspök 45.000 koronás váltója dolgában annak idején eljár.

Bálint Vilmos dr. előadta, hogy amikor ügyfele átadta neki a váltót, először is *Kassa* püspökének jogtanácsosához, *Hets Odön dr.* ügyvédhez fordult. Megakarta tudni, becsületes követelésről van-e szó, mert ügyfelét nem ismerte és esetleg olyan dologban, ami kifogástalan, eljárni nem akart. *Hets* elutazott *Kassára* s azzal jött vissza, hogy az agg főpásztor rendben levőnek ismerte el a követelést. Egy kis haladékokat kért azonban addig, míg — *ugymond* — megkapja a kormánytól azt a 170.000 koronás kölcsönt, amelyet elvben már elintézték, csak még a király jóváhagyását várják.

Ezt a választ kapva, az ügyvéd elment a kultuszminisztériumba, hogy megtudja, mikorra várható a kormánykölcsön folyósítása. A minisztériumban *Madách dr.* miniszteri tanácsossal beszélt, akitől nagy meglepetéssel hallotta, hogy a kölcsön dolga egészben mese. Erre maga sietett *Kassára*. Itt aztán *Bubics* püspök, miután előtte is többször kijelentette, hogy *László* csakugyan tartozik a kérdéses summával, hajlandó volt megengedni a 45.000 koronának *brünecki* birtokára való bekebelezését.

— Kaphatnék erre, kegyelmes uram, közjegyző előtt kiállított engedélyt? — kérdezte az ügyvéd.

— Amint kívánja — felelte a püspök.

Erre *Bubics* tüstént *Karáczy Gyula dr.* kassai királyi közjegyzőért küldött, aki ott nyomban elkészítette az okiratot. Ennek szer-

kesztésben maga a püspök is részt vett, azon javításokat tett, főképpen a megállapított fizetési határidők tekintetében. Dolgát végezve, az ügyvéd eltávozott Kassáról és egyenesen Ausztriába utazott, hogy foganatossítsa a brünecki birtokra leendő betáblázást, amit annak rendje szerint el is intézett. A bekebelezéssel első helyre jutott s mert nemsokára a kormány is bekebelezte a birtokra bizonyos összeget, amely a püspöki vagyonban hiányként mutatkozott, ez már második helyre jutott a sorban. Rögtön ezután Lászlónak meggyült a baja a hatóságokkal.

(László vagyona.)

László Fülöp azt hiszi, hogy az ellene folyamatba tett büntető eljárásban magának a püspöknek nincs része. Állítása szerint ugyanis a műkincseket is, amelyeket tőle vásárolt, mindig készpénzzel fizette.

Bubics püspök jogtanácsosa, Hets Odön dr. ma szintén megjelent a bíróság épületében s az ügyészségnél járt, hogy László vagyonára a megállapítandó kár erejéig a *fenyítő zárlatot* rendeljék el.

Lászlónak olyan tekintélyes vagyona van, hogy valószínűleg fedezetet fognak találni a kárösszegre, noha ez még hozzávetőleg sincs eddig megállapítva.

A vizsgálóbíró ma délután kihallgatta László Fülöpöt, de az előzetes letartóztatás kérdésében még nem határozott.

A kártya-adósság.

(Egy vasuti főellenőr bűnpöréről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 27.

A napokban irtunk már egy szegedi államvasuti főellenőr bűnpöréről. Ebben az ügyben tegnap hozott ítéletet a szegedi büntető törvényszék. Az esetről ezt a tudósítást adjuk:

A múlt év április hó 17 én éjjel az említett máv. főellenőr és egy ellenőr ferbliztek a tisztviselők Otthonának kártyaszobájában. Az ellenőrnek elfogyott a pénze, de azért tovább játszott. Amikor a játszma sorozatának vége volt, az ellenőr 350 koronával tartozott a főellenőrnek.

A főellenőr várt egészen május 5 ig. Akkor levelet irt volt partnerének, hogy vagy fizesse meg az adósságát, vagy adjon róla váltót, augusztus 31-iki lejáratúval. Ha ezt nem tenné meg, jelentést tesz a dologról az „Otthon” választmányának s az üzletvezetőnek. Az ellenőr a levelet a rendőrséghez juttatta, aminek az lett a következménye, hogy a főellenőr ellen *szarolás vétségének* kísérlete miatt megindult a vizsgálat, amely után a kir. ügyészség a főellenőrt vád alá helyezte.

A főellenőr azzal védekezett a vizsgálat során, hogy ő csak morális hatást akart gyakorolni partnerére, hogy tartozásának kifizetésére bírja.

A kir. ügyészség ezenkívül mind a kétőt *tilos szerencsejáték* miatti kihágással is megvádolta, de a tanács a vádat elutasította.

A törvényszék tegnap hozott ítéletet a pörben. A tárgyaláson Hevesi Kálmán elnökölt, a vádlottat Pisztor Egon dr. védte, a vádhatóságot Kovács Rókus dr. kir. alügyész képviselte.

A vádlott kijelentette, hogy elismeri, miképp a levelet ő írta az ellenőrnek.

— Mi célja volt önnek azzal a levéllel?

— Azért irtam, hogy lehetőleg békés uton intézzük el ezt a tartozási ügyet. En elfogadtam volna 10 koronás havi részletekben is. Azután pedig úgy értesültem, hogy az adóssom több hivatalnok-társamat is hasonló eljárásban részesítette. Azoknak is adóssuk maradt és nem fizetett. Azt akartam elérni ezzel a levéllel,

hogy másoknál meg ne történhessen többé, ami velem megtörtént, tudniillik az, hogy a pénzeimet nem kaptam meg.

A bíróság ezzel befejezte a bizonyítási eljárást és a pörbeszéd elhangzása után meghozta az ítéletet. A főellenőrt 100 koronára büntették. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védő és vádlott azonban főbbezést jelentett be.

Briefe, die ihn nicht erreichten.

(Levelek a Vörös-rendelet után.)

Arad, március 27

I.

Kedves Kutyuli! Bocssás meg, hogy tegnap nem mentem a Maross partyára, de nem kaptam meg leveledet, amibe hívtál. Bizonyosan elkobozták a postán, de azért ne higgyél semmi rosszat rólam, mert én a sirik hü maradok és az ügyész ur oka mindennek, ugye nem harakszoll!!! — —

A te sirik hü

Mucikád.

Ne is írjál többet, mert ugyis elkobozák a postán és inkább agyad az öt krajcárt egy koldusnak és ne is keresél idehaza, mert eltörtöttem és nem irhatom meg, hogy hová, mert ugyis elkobozák a levelemet.

II.

Tisztelt Ügyvéd Ur! Fe szőlítő levelét, amelyben 267 korona szabószámlám kiegyenlítésére hív fel, sajnálatomra nem kaptam meg, mivel lefoglalták a postán. Lásna, lásna, ha maga nem volna függetlenségi vezérferfiu, most megkaphatná tőlem azt a 2 korona 45 fillért, amit felszólító levele irásáért követel. Mindig mondtam, hogy ne hallgasson Barabásra!

Tisztelő hive

Abcug Gábor, joghallg.

III.

Kedves Szeghény Ur! 120 koronás váltójának kamatja fejében a mai napon küldött 200 koronát nem juttatta hozzám a postás, mivel azt az ügyész elkobozta s erről engem nem értesített. Ennek folytán az utalványon olva ható ama felszólításának, hogy kösd fel magad, vén uzsorás gazember — nem tehettem eleget s egyáltalában köszönje a jó istennek, hogy nem indítok ön ellen becsületsértési pört, mivel nem kaptam meg az utalványt. Kérem azonban, hogy a 200 koronát postafordultával tessék újból elküldeni s az utalványon a mostani szöveg helyett egy „Bíjen Kristóffy!” kiáltást feltüntetni.

Ajánlok továbbá egy vagon patkányt a 1000 korona, melyet hajlandó vagyok elszállítani e ött a 200 korona visszavásárolni, maradván kitűnő tisztelettel:

Ussi Mór, pénz, pénz, pénz!

IV.

Maga nyomorult fráter! Hallja! Hallom, hogy maga ama tisztelt nőt, ki szívemet fogházba ejté, az utcán fikszirozta. Eltekintve atól, hogy e cselekvénye a közrend és közszemérem elleni kihágásokról szóló törvényszakaszokba ütközik és azok szerint minősíthetetlen gazságnak kell ezen eljárást tekintenem. Maga idült rinocerosz, melegen ajánlom, hogy amennyiben nem kíván husz napon tul gyógyuló és súlyos testi sértést képező pofonokat kapni tőlem, a fentemlített nőt ne merje hülye szeméivel még egyszer betekinteni. Figyelmeztetem, hogy állandóan a sürgős akták között tartom ezt az ügyet. (Skont-ró: 20 nap.) Vigyázzon magára, maga többszörösen büntetett előéletű egyén, maga agylágyult patagóniai röptelen, maga tömeges vízfejű!

És ha azt hiszi, hogy e levelem miatt ön engem bepörölhet becsületsértésért, akkor nagyon téved, maga perverz utcasöprő! Ön nem fogja ezt a levelet megkapni, mivel most rohanok a postára és elkobozom.

Minden tisztelet mellőzésével

Ájjeley s. k., ügyész.

A másolatokért felelős:

— zab.

A Szelle-csödtömeg árverése.

(Millión csödvagyon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 27.

Jövő hó 14 ikén olyan árverés lesz Aradon, amelynél nagyobb arányu talán még egyáltalában nem is fordult elő az árverések annalesaiban. Szelle József csödtömege kerül e napon eladásra. Az erről szóló hirdetmény ma jelent meg az Aradi Közlöny-ben s az árverés kitűzése azt jelenti, hogy a hatalmas csöd vége felé közeledik s hogy azok, akik Szelle József bukásánál, mint hitelezők vannak érdekelve, nemsokára pénzközhöz jutnak.

A csödtömege nézve jellemző, hogy az arról felvett leltár az ingatlanoktól eltekintve mintegy négyezer tételtől szól. A csödvagyon leltárszerinti, tehát máris tetemesen értéken aluli becsértéke jóval túlhaladja az egymillió koronát s a 14 iki árverésen 919,618 korona értékű követelés kerül eladásra.

Ezt a hatalmas összegű künnlevőséget nem tételenként, hanem en bloc fogják eladni s azok, akik árverelni szándékoznak, ajánlatukat írásban nyújthatják be Kertész Miksa dr. csödtömeggondnoknál április 14-ig. Az ajánlatokhoz 1000 korona bánatpénzt kell mellékelni. Az ajánlatok fölött április 17-ikén határoz a csödválasztmány.

Érdekes az árverési hirdetményben, hogy a csödtömeggondnok és a csödválasztmány a szokottnál is erélyesebben és határozottabban jelenti ki, hogy a részben már Szelle által is kétesnek jelzett követések *valódiságáért, fennállásáért, mennyiségeért és behajthatóságáért* szavatosságot nem vállal. Ha pedig az írásbeli ajánlatok nem vezetnének kielégítő eredményre, az árverést szóbelileg folytatják tovább.

Ez az árverés még csak az eleje azoknak az árveréseknek, melyek most a Szelle csödtömegeből kifolyólag előreláthatólag hamarosan el fognak következni. Az aradi kir. törvényszék mint csödbíróság ugyanis felhívta a csödválasztmányt, hogy a csödvagyon értékesítésére mielőbb tegye meg a lépéseket. E felhívás következtében most történt meg ily irányban az első lépés, melyet követni fog a még nem értékesített csödvagyon eladása.

Szerelő a villamos dróton.

(Baleset javítás közben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 27.

Komoly életveszélyben forgott ma kötelezőségének teljesítése közben, az aradi villamvilágítási társulat egyik szerelője. A balesetnek nemcsak a szerelő vigyázatlansága volt az okozója, de főleg a társulat gondatlansága, amely ilyen veszélyes munkák elvégzésekor nem látja el alkalmazottait a szükséges óveszközökkel, nevezetesen az ilyen alkalmakkor használatos kaucsuk-keztyűkkel. Aradon már halálos balesetet okoztak egy ízben a villamvilágítás felsővezetékek s most csaknem hasonló eset történt.

A balesetről alábbi tudósításunk szól:

Dávid Jakab simándi ut kereskedő üzletében elromlott a villamos vezeték s a kereskedő telefon útján a villamos világítási társulathoz fordult, hogy küldjenek ki valakit a vezeték megjavítására. Ma délelőtt meg is jelent Dávid üzletében Tivadar Sándor villamos szerelő és megvizsgálván a készüléket, megállapította, hogy a hiba az utcán lévő felső vezetékben van. Tivadar Sándor erre felmászott a villamos vezeték tartó egyik póznára és megkezdte a javítást.

Munka közben a szerelő keze véletlenül hozzá ért a husz „volt” erejű villamos áramhoz bekapcsolt vezetékhez. Az érintés következtében a villamos áram teljes erővel átjárta a szerelő testét, mire az erős lökéstől megrémülve, másik kezével is önkéntelenül a vezetékhez kapott. Az áram a szerelő kezét odatapasztotta a villamos dróthoz, úgy, hogy *kétségbeesetten kapálódva lögett a levegőben.*

A különös látványra összecsendültek az utca járók, akik tanácstalanul nézték a szerelő vergődését. Pár pernyi kínlás után Tivadar végső erőfeszítéssel elkapta egyik kezét a vezetékkel és a póznába fogódzva, nagynehezen sikerült neki megszabadulni a halálos veszedelmétől.

A szerelő a villamos áramtól, amely — ha idejekorán nem szabadul a vezetékkel — meg is ölthette volna, megbetegedett és most Alsópart utca 4. szám alatti lakásán fekszik. Felgyógyulása pár napot fog igénybe venni.

Az özvegyasszony udvarlója.

(Rejtélyes bűnügyvizsgálat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 27

Bónis, fővárosi rendőrkapitány a minap szenzációs bűnügyvizsgálatát fejezte be és áttette az iratokat az ügyészséghez, átkísértette az ügyészségi fogházba a büntettest is.

Ujpesten, a Gyár-utca 2. számú házban lakik özvegy *Oláh* Vilmosné, egy rendezett viszonyok között élő urinő, aki férje után nyugdíjat élvez, azonfelül egy újpesti gyár irodájában dolgozik. Utóbbi időben az asszony sokat betegeskedett és arcán, fülein, kezén gyanús sebek voltak észlelhetők, de a sebek keletkezésére vonatkozólag *Oláhné* mindig megtagadta a felvilágosítást.

*Oláhné*nek egy fiatal ember, a 20 éves *Crimó* Kornél volt az udvarlója. Ez a *Crimó*, aki eszményi szépségű fiú és foglalkozására nézve kereskedősegéd, már régen nincsen alkalmazásban. Különböző Ujpesten valóságos réme, mindenbe belekötött, mindenkit megvert és az újpesti kapitányságnak igen sokszor volt vele dolga.

A múlt hét csütörtök éjjelén *Oláhné* szomszédjai rémes segélykiáltásokat hallottak, bejelenttek *Oláhné* lakására és éppen jókor érkeztek, hogy lefogják a dühöngő *Crimót*, aki késél hadonászott és megakart gyilkolni az asszonyt, aki már több sebből vérzett. Rendőrt és orvost hívtak. A rendőr a merénylőt bekísérte a kapitányságra, ahonnan a főkapitányságra vitték. A merénylő itt cinikus mosolygással minden felvilágosítást megtagadott és azt mondotta a vizsgálatot vezető kapitánynak:

— Kérdezze meg *Oláhnét*, ő mondja, vajon bántottam-e?

Oláhnét harmadnapra már ki lehetett hallgatni és az asszony hajmeresztő dolgokat mondott el. Vallomása a következő:

— Nem mertem ellene feljelentést tenni, mert attól tartottam, hogy megöl. Borzasztóan megkínzott, ha nem akartam, vagy nem tudtam neki pénzt adni, ütött, rugdalt, hajamnál fogva hurcolt végig a lakáson. Aztán egyszer eszébe jutott, hogy megvagdál. Amikor pénzt kért és nem adtam, kivette élesre fent kését és belevágott a kezembe. Máskor az arcomat hasította végig, egyszer tüvel átszurta az orromat, másnap a fülem cimpáját vágta ketté. Ha moecani merek, vagy valakinek szólni, azt mondotta, megöl. Annyira megrémített, hogy most már első kérésére adtam pénzt és engedtem magamat teljesen kifosztani. De meguntam és elhatároztam, inkább meghalok, sem hogy tovább kínoztassam magamat, kiadtam az

utját. *Meg is gyilkolt volna, ha a szomszédok segítségemre nem sietnek.* Kapitány ur, mentse meg ettől a vérszomjas fenevadtól.

Crimó ezzel a vallomással szemben mindent tagad, azt mondja, az asszony egy hisztérika, aki rámlásokban szenved és akinek *támadásai ellen* akkor éjjel bicikálával védekezett.

A vizsgáló bebizonyítottan látta *Oláhné* vádjait és *Crimót* átkísértette az ügyészséghez, ahol zsarolás és súlyos testi sértés címén emelnek ellene vádat.

Crimó különben könnyű testi sértésért többször, súlyos testi sértésért kétszer büntetve volt.

A tébolyda önkéntese.

(Ponori Thewrewk István.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 27

Megfeszített lázas munka és sok hányattatás után szomorú sorsra jutott egy Aradon is ismert újságíró: *Ponori Thewrewk* István. Önként jelentkezett — rövid időn belül most már másodszor — hogy *vegyék fel az örültek házába.* Lelkének egyensúlya megingott, de öntudatának épességét annyira megtudta őrizni, hogy maga keresi a gyógyulást végzetes bajára. Tragédiáját így mondja el a Budapestről érkezett jelentés:

A főkapitányságon az éjjel jelentkezett *Ponori Thewrewk* István író s arra kérte az ügyeletes rendőrtisztviselőt, *vitessze be a lipótmezői örültek házába, mert ő elmebeteg.* Az inspekciós rendőrorvos azonnal megvizsgálta s megállapította, hogy a boldogtalan ember igazat mondott s tényleg köz- és önzeseiyes örült. Erre aztán kihívták hozzá a mentőket, akik beszállították az elmeorvosok intézetbe. *Ponori Thewrewk* István már másodszor jelentkezett ugyanezzel a kéréssel. Eiszóiban is kivitték a Lipótmezőre, s honnan azonban csakhamar kiszabadult. A boldogtalan ember iránt, aki valamikor az elhunyt *József* királyi herceg legbizalmasabb embere volt, általános a részvétel.

Ponori Thewrewk István ezelőtt tizenhat évvel Aradon volt újságíró. Igen szorgalmas és ambiciózus ember volt, napról-napra fáradhatatlanul írt könnyebb zsánerű csevegéseket. Itteni működése alatt ismerkedett meg *Kisjenőn* *József* főherceggel s azontul hű krónikásává lett a „legmagyarabb főhercegnek” és családjának. Sűrűn írt érdekes cikkeket, ismertetéseket, intimitásokat *József* főhercegről és családjáról a fővárosi lapokba és folyóiratokba, később pedig „*József* főherceg” címen egy érdekes és fényesen illusztrált könyvet is adott ki. Néhai *József* főherceg nagyon megszerette a jó modoru, eleven tollu újságírót és ezívesen adta maga az adatokat *Thewrewk* írásaihoz. A főherceget *Thewrewk* többször meglátogatta s állandó levelezésben is állottak.

Aradon három évig dolgozott *Thewrewk* István, aki előbb Csabán is szerkesztett lapot. Innen Nagyváradra került s ott kinevezték tankezületi főigazgatótól tollnoknak, de a hivatalnoklány kenyer nem ízlett neki. A fővárosba ment ahol felváltva több lapba dolgozott. Valahányszor *József* főhercegről vagy a családjáról kellett írni, *Ponori Thewrewk*hez fordultak a lapok.

Mikor *József* főherceg tavaly júniusban meghalt, *Ponori Thewrewk* egész sor tárcát írt róla, életrajzot, apróságokat, intimitásokat. Egyik tárcája „*József* főhercegnél” címet viselte s így írta le benne a főherceggel való első megismerkedését:

József főherceg minden év tavaszán katonai szemle-körútra indult és a kitűnő katonára valló példás szakértelemmel és lelkiismeretességgel teljesített szemléi után rövidebb időre *Kisjenőre* ment, hogy megtekintse ottani nagyszerű uradalmát. Rendesen a pünkösdi ünnepek voltak azok a napok, melyeket tavasszal *Kisjenőn* szokott tölteni, így pünkösdre érkezett *Kisjenőre* 1890 május havában is, a mikoron az a kiváló szerencse ért, hogy a magyar főherceget személyesen megismerhettem.

Akkoriban hirlapírói pályám elején voltam, mint egyik aradi napilap: az „Arad és Vidéke” szerkesztőségének a tagja és hirlapírói kötelességemnek ismertem: minál részletesebb és érdekesebb tudósításokat írni *József* főhercegről, hogy megyéket eljöveteleivel megörvendeztette. Még azon nap Aradra visszauzartam s másnap ismét *Kisjenőre*. O fensége éppen kastélya előtt sétált *Libits* urral, mikor kocsim elért eihaladt s a kastélylyal szemben lévő tisztartól lak előtt megállott.

Alighogy leugrom a kocsirol: *Libits* ur hívó hangját halom. Odasietek és *Libits* bemutat a főhercegnek. O fensége szívélyesen szorít velem kezét:

— Örülök, hogy munkatársam fiával megismerkedtem.

(Olvasóm bizonyára tudja, hogy édesatyám: *Ponori Thewrewk* Emil dr. rendezte sajtó alá *József* főherceg cigány nyelvtanát.)

Meghajtom magamat.

— Mi híreket hall édesatyjáról? Már három hónapja, hogy legutolsó levelét vettem.

A főherceg kegyes érdeklődését édesatyám iránt megköszönve, azt válaszoltam, hogy hála Istennek: atyám egészséges. A főherceg hosszabb beszélgetéssel tüntetett ki engem. S e beszéde folyamán fölemlítette, hogy az ország legkülönbözőbb tájairól kap leveleket cigányoktól, cigány nyelven írva. E levelek, melyek természetesen telvél helyesírási hibákkal, igen tanulságosak, mert különböző cigánytájszólások vannak bennök. Írtak leveleket tót cigányok, szerb cigányok, erdélyi cigányok és Németországból idevándorolt cigányok, oláh cigányok stb. stb.

— A múltkor is kaptam levelet Zalaegerszegről; cigány írta, de magyarul. Valószínűleg íratta. Bepanaszolja a vár egyét, hogy elvitték a lovait. Valószínűleg lopott, mint az itteniek, akik a malacimat elusztatják. Egy cigányt elfogtak itt a múltkor, s mikor megkérdezték, hogy miért lopott malacot? azzal védekezett, hogy nagy a családja s olyan nagy családnak csak nem sok — egy malac?

— Láttam fenséged rajzát: a sündisznót a „Cigány nyelvtan”-on. — mondám társalgás közben.

— Igen, én rajzoltam természet után.

Aztán elmondta ő fensége, hogy a hozzá érkezett cigányleveleket ki fogja adni, magyarázatokkal a különböző tájszólásokról. Már van vagy huszonöt levele. Ugy szándékozik kiadni e leveleket: a bennök levő ortográfia hibákkal. De még vár, a míg majd jobban megszaporodnak.

— De előbb elküldöm édesatyjának, hogy bírálja meg: érdemes-e kiadni? — mondá szerényen a tudós főherceg.

S mikor megjegyeztem, hogy édesatyám nagyon fog örülni, ha a főherceg ez újabb tudományos munkásságáról értesül, ő fensége kézzorítással bocsott el.

És én éreztem, mikor a főherceg erős, csontos kezét fogtam, éreztem kézbőren át az igaz magyar vérnek lüktetését.

MULATSÁGOK.

(=) Iskolai hangverseny. Az aradi polgári leányiskola április hó 1-én, vasárnap délután 4 órákor az iparosház dísztermében jótékony célu iskolai hangversenyt rendez. A tartalmas műsorban szerepel *Csécsei* Imre ref. lelkésznek „Panaszkodó Virágok” című költeménye is, melyet a tantestület *Zima* Tiborné szakértő betanításával adat elő serdültebb növendékeivel. Érdekes szám lesz a *Martos* Ferenc és *Sztojánovits* Jenő daljátéka, melyet a 72 tagból álló énekkar mutat be. Emelni fogja az egész hang.

verseny értékét *Farbas Vilma* intézeti zenetanító hegedű szólója. Ülsőhely 2 korona, állóhely 1 korona. Jegyek kaphatók: ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és az intézetben. A jövedelem a tüdőbajosok szanatoriuma és az iskola segély alapja között fog megosztatni.

DEP

Nem lesznek választások. Koronatanács Bécsben.

(A király döntése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 27.

A király elnöklete alatt ma tartották meg azt a nagyfontosságú minisztertanácsot, amely hivatva volt a választások kérdésében dönteni. A kormány hivatalos közleménye szerint ez a döntés nem történt meg, de magából a kabinet köréből származó értesülésből és több egybehangzó jelentésből nyilvánvaló, hogy az új országgyűlést április tizenegyedikéig nem hívják össze.

Ma is erősen megcafolták az erőszakos adóbehajtásról és ujoncozásról szóló hirt.

Koronatanács Burgban.

Bécs-ből táviratozzák a félhivatalos *Budapesti Tudósító*-nak:

Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma reggel *Montecuccoli* gróf tengerészeti parancsnok hosszabb látogatását fogadta.

Délelőtt fél 11 órakor az összes magyar miniszterek *Fejérváry Géza* báró miniszterelnök elnöklése mellett a magyar miniszterium bankgassei házában minisztertanácsra ültek össze, amely közel déli 12 óráig tartott.

Déli 12 órakor *Fejérváry Géza* báró miniszterelnök a Hofburgba ment, ahol a király különkihallgatáson fogadta.

Délután 1 órakor a magyar kormány tagjai a király elnöklése mellett minisztertanácsot tartottak. A jegyzőkönyvet *Márffy Albin* államtitkár vezette.

A magyar miniszterek egyrésze valószínűleg még a mai nap folyamán elhagyja Bécsét. *Fejérváry Géza* báró még a holnapi napot is Bécsben tölti.

Nem lesznek választások.

Bécs-ből táviratozzák: A magyar miniszterek valamivel egy óra előtt értek a Burgba. Az udvaron körülbelül ezer ember verődött össze, de semmiféle tüntetés nem volt. A kihallgatás egy órától fél háromig tartott. *Fejérváry* báró miniszterelnök fél háromkor visszatért a magyar palotába, míg a többi miniszter a Bristol-szállóba ment ebédre.

A miniszterelnök visszatérése után a következő hivatalos kommunikét adta ki:

A király ma délben egy órakor együttesen fogadta a magyar kormányt és meghallgatta a kabinet valamennyi tagjának a helyzetről való véleményét. Ő felsége főtartotta magának legmagasabb további elhatározását. *Fejérváry* miniszterelnök egyelőre Bécsben marad.

A budapesti ellenzéki politikusok élénk figyelemmel kísérték a bécsi eseményeket. Az értesülések központja a *Nemzeti Kaszinó* volt, ahol negyedóránként Bécsből telefonjelentéseket kaptak arról, hogy mi történt a Burgban. A délig szóló jelentések csupán külsőségek körül forogtak. Az első konkrét hír délután fél három óra-

kor érkezett. E szerint a Bécsben tartott délelőtti minisztertanács amellett döntött, hogy a király ne rendelje el az új választásokat. *Fejérváry* báró miniszterelnök és a kormány tagjai a minisztertanács döntésével délben a király elé járultak és a király jóváhagyta az előterjesztést.

Ha a király a választások kiírását tényleg nem rendeli el, akkor a vezérő-bizottság tagjai manifesztumban fordulnak a nemzethez és abban kifejtik álláspontjukat a tennivalókról.

A kormány egyetértése.

A félhivatalos *Bud. Tud.* a következőket jelenti: A budapesti és bécsi lapok egy része az ismételt kiadott félhivatalos cáfolatok ellenére is újlag megemlít nézeteltéréseket, amelyek állítólag a kabinet kebelében az aktuális politikai kérdésekre vonatkozólag fennállanak.

Ezzel szemben a legjobban értesült helyen újlag és a legnyomatékosabban hangsúlyozzák, hogy a lapok ama hírei, melyek szerint a magyar kabinet egységes állásfoglalását egyes miniszterek egyéni felfogása befolyásolná, önkényes és alaptalan kombinációk.

A koronatanács titkai.

A *M. H.*-nak Bécsbe kiküldött munkatársa a következőket jelenti:

A király elnöklete alatt tartott minisztertanácsról természetesen mély a hallgatás. Azt hiszem azonban, hogy a következőkben exponálhatom a helyzetet: A kormány ma délben határozott cáfolatot adott ki, melyben szembeáll a lapok ama hírével, mintha a kabinetben véleménykülönbségek merültek volna föl a választások kérdésében. Azonban beavatott körökben úgy tudják, egyes miniszterek a többiekkel szemben abban a véleményben voltak, hogy a választásokat ki kell írni. Az e mellett szóló okok között természetesen első a törvény parancsoló szava és követelése. A király elnöklete alatt tartott minisztertanácsban ez megvitatás alá került, de úgy látszik az a fölfogás győzedelmeskedett, amely főleg a törvényhatóságok ellenállásából folyó állapotok következtében a választások kiírásának és megtartásának fizikai lehetetlenségét állítja.

Ma végleges döntés a minisztertanácsban nem történt, miután a király főtartotta magának további elhatározását. Mégis úgy értesülünk, hogy április 11-éig nem írják ki az új választásokat.

Szóba kerültek a további teendő intézkedések is, azonban e tekintetben döntés ma még nem történhetett, miután itt kiterjedt adminisztratív intézkedésekről van szó. Minthogy a félévekben megtörtént a döntés, Budapesten lesznek a tanácskozások és azoknak eredményével *Fejérváry* báró miniszterelnök ismét Bécsbe fog jönni.

Késő éjjel érkezett bécsi távirat még a következőket jelenti: A mai koronatanácsban a kabinet összes tagjai szóhoz jutottak, úgy hogy mindenkinek alkalma volt a választások kérdésében nézetét kifejteni. A kabinet tagjai egyhangulag azon a nézeten voltak, hogy a jelenlegi helyzet nem alkalmas a választások kiírására.

Igaz, hogy az országban rend és nyugalom van, de bizonyos, hogy abban az esetben, ha a választásokat kiírják, akkor az újból kifejtett agitáció újból fölizgatja a kedélyeket és ezáltal a helyzet ismét elmergesedik.

A király azonban az utolsó és döntő szót ebben a kérdésben még nem mondta ki. A mint a kormányhoz közelálló körökből jelentik, a kabinet tagjainak előterjesztése jó benyomást tett a királyra, úgy, hogy ő felsége valószínűleg elfogadja a kormány előterjesztését.

A királyi döntésnek nyilvánosságra hozatala két királyi kéziratban fog megtörténni. Az egyikben a király tudatja a nemzetet, hogy a választásokat nem írja ki, a másikban, melyet a miniszterelnökhöz fog intézni, felsorolja azokat az okokat, melyek a királyt erre az elhatározásra bírták.

Fejérváry bárónak és *Lányi* igazságügyminiszternek Bécsben maradása is arra vezethető vissza, hogy keresnek oly jogi és törvényes alapot, amelynél fogva a választásokat nem kell a törvényben megszabott három hónapon belül kiírni. Ha ezt nem találják meg, csinálni fognak ilyen alapot.

Kérdés, hogy holnap megtörténik-e a döntés, minthogy április 11-ig még két hét van és így a királynak módjában áll a döntést még egy időre elhalasztani.

A kormány legközelebbi akciójáról nincs még értesülés. Annyi tény, hogy az általános szavazati jogon alapuló választói reform oktrojálására senkisésem gondolt és ez nem is fog megtörténni. Epen úgy szó sincsen az adóknak kényszerbehajtásáról és az erőszakos ujoncozásról sem.

Miért nem hívják össze az országgyűlést?

Bécs-ből táviratozzák: A *N. Fr. Pr.* egyik munkatársa beszélgetést folytatott egy Bécsben időző előkelő magyar politikussal. A beszélgetés tartalma a következő kérdésekben és feleletekben foglaltatik:

— Mi az oka annak a rendkívüli eljárásnak, hogy a magyar minisztertanácsot a király elnöklésével Bécsbe, a Hofburgba hívták? — kérdezte az újságíró.

— Különöse fontos alkalmaknál a király részt szokott venni a minisztertanácsban. Minthogy ő felsége ezuttal nem akart Budapesten megjelenni, a minisztertanácsot Bécsben kellett megtartani, — volt a politikus válasza.

— Mi az a különös fontos alkalom, mely a minisztertanácsot szükségessé tette?

— Nyílt titok, hogy az új választások kiírása. Az én felfogásom szerint biztos dolog, hogy az új választásokat nem írják ki április 11-ig, ha csak a mai minisztertanács nem hoz valami szenzációs fordulatot, melyet senkisésem láthat előre. Még egy harmadik eset is lehetséges, hogy t. i. a király fentartja magának a döntést és ma nem határoz végleg a választások dolgában.

— Melyik az a határnap, ameddig a kormány az új választások kiírását mégis kilátásba helyezheti?

— A kormánynak az a fölfogása, hogy Magyarországon ismét a rendes mederbe kell terelni a közállapotokat, míg ismét arra lehet gondolni hogy a törvényhozás gyümölcsöző tevékenységet fejtsen ki.

— Mily módon fogja a minisztertanács elkerülni az 1848. évi IV. törvény-

cikk azon rendelkezését, mely szerint az új választásokat a fölosztatást követő ötven napon belül ki kell írni?

— Ez a kérdés lesz épen a minisztertanács tanácskozásának tárgya. Oly jogi formulát fognak keresni, amelylyel az új választások kiírását el lehet odázni.

— Igaz-e, hogy a választások elmaradásának megokolása a nemzethez intézendő manifestum útján fog történni?

— Erről is a minisztertanács fog dönteni. A nyilvánosság mindenestre értesülni fog az elmaradás politikai okairól és jogi alapjáról.

A politikus végül határozottan megcáfoltta azt a hirt, mintha a kabinet kebelében eltérések támadtak volna.

A pénzügyminiszter a kényszeradózás ellen.

Bécsből táviratozzák: Hegedüs Ferenc pénzügyminiszter a N. Fr. Pr. munkatársa előtt az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

— Abból a rendkívüli tényből, hogy a király valamennyi magyar miniszterét Bécsbe hívta, azt lehet következtetni, hogy a korona fontos döntéseiről lehet szó, amelyeknek elhatározása előtt a király a kabinet tanácsát akarja kikérni. Valószínű, hogy mindenek előtt az a legfontosabb kérdés, kiírassanak-e az új választások, vagy sem? Az április 11-iki határidő mind jobban közeledik és a döntés csakhamar igen sürgetős lesz.

Felvetődött az a kérdés is, mily módon lehetne pénzügyi szempontból a magyar államot segíteni és hogy lehet-e az adónak kényszerbehajtására gondolni? Ebben a kérdésben, mely az én tárcámhoz tartozik, már határozottan kijelenthetem, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adók kényszerbehajtására nem lehet gondolni s be kell érni az eddigi eszközökkel, az önkéntes adóbefizetéssel. A bankoktól kapott előlegek abba a helyzetbe juttatták a kormányt, hogy a kamatszelvényeket az év végéig beválthassák. Természetesen erősen kell majd takarékoskodnunk.

A magyar járadék legutóbbi árfolyam csökkenésére az a valótlán hír adott okot, hogy Temesvár város az exlex következtében pénzügyi kötelezettségeinek elengedését vagy elhalasztását kérte volna. Amikor ezt a hirt megoáfolták, ismét megnyugvás állott be. Remélem, hogy a járadék árfolyama meg fog erősödni, mert az állam pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése kétségtelen dolog.

Meghívások a királyhoz.

Bécsből táviratozzák: Itteni politikai körökben ma az a hír terjedt el, hogy a legközelebbi időben

Szell Kálmán,
Csáky Albin gróf,
Wekerle Sándor és
Zichy Nándor gróf

meghívást kapnak királyi kihallgatásra. Ez a hír érthető szenzációt kelt. Illetékes helyről ma még se cáfolat, se megerősítés nem érkezett reá.

Az osztrák választási reform.

Bécsi kormányparti forrásból írják: A választási reformra vonatkozó kormányjavaslatok

első olvasása véget ért és most már megkezdheti a bizottság a működését. A három héti tartó vita bizonyosságát adta annak, hogy a reform s ükségességét minden oldalról hangsúlyozzák. A vita másik eredménye az általános szavazati jog alapelvének elismerése. Ezt annál jelentősebb dolognak tekinthetnünk, mert a kérdés már nem odázható el, mert az osztrák kormány lehetetlenné tartja, hogy a mostani választói törvény mellett alakítsák meg az új parlamentet. A reformot még ennek a parlamentnek kell megformálnia. Eppen ezért messzeható előkészítő tárgyalásoknak nem szabad a reformot megelőzőnk a nemzetiségi kiegyezéssel nem állíthatnak s juktímot. Minden vitás kérdést most már az általános választói jog alapján összeült parlamentnek kell elintéznie, mert a mostani ezeknek eldöntésére meddő.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Szerda: Válás után, vigiáték. Dentler-nővérek svéd táncosnők föllépte. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Boszorkányvár, operett. Németh János búcsúföllépte. (Páros bérlet.)
Péntek: A koldusgróf, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)
Szombat: A koldusgróf, operett. (Páros bérlet.)

Sardou és Herczeg.

— Két „Boszorkány.” —

Irók és művészek együtt vacsoráztak a mi nap egy budapesti vendéglőben. Persze élénk diskurzus folyt vacsora közben és miről beszélének írók és művészek, ha együtt vannak, ha nem a színházról. Ezuttal is így történt és különösen arról folyt a szó, hogy a színházi életben milyen nagy szerep jut a véletlennek. Sokok fölhozott példa után Herczeg Ferenc mondotta el a következő esetet:

— Nyolc évig tanulmányoztam volt a boszorkány pörök korát. Elolvastam mindent, ami erre vonatkozik, a „De magorum daemonomania”-t csakugy, mint a Johannes Schorr írásait. Nagy anyaghalmozást hordottam így össze és ennek a segítségével megírtam egy három főlve-násos drámát, amelynek meséjét egy szegedi boszorkánypörből vettem. Anélkül, hogy szerénytelen lennék, elmondhatom, hogy ez a darab a legjobb darabom; mert a „Boszorkány” nemcsak ambícióval, hanem szeretettel is írtam. Készen volt a darab, le is másoltattam, be is kötettem, amikor egy párisi újságban azt olvastam, hogy Sardou új drámája, a „Boszorkány” nagy sikerrel került ott bemutatásra. Azután egy pesti újságban megint azt olvastam, hogy Somló Sándor már meg is vette a Sardou „Boszorkány”-át. Én pedig itt állottam a darabommal és még csak más színházhoz se vihettem, mert hiszen két ugyanazon tárgyú darab nem kerülhet színre Budapesten egyidőben — sikerrel. Mit tehettem tehát? Nem s óltam senkinek a dologról, egyszerűen bezártam az én „Boszorkány”-omat az íróasztalom fiókjába és még most is ott tartom fogva!

Herczeg Ferencnek ez a vallomása minden- esetre érdekes s a titok nyilvánosságra jötte után most már természetes, hogy a jövő színházi évadnak a szegedi boszorkány-dráma lesz az egyik szenzációja.

* Koldus gróf. Az utolsó próbák folynak már a színházban Ascher Leó gyönyörű operettjéből, a Koldus gróf-ból, mely zenéjét és szövegét tekintve egyaránt az újabb operett-termékek legsikerültebbjének mondható. A Koldusgróf egy koldussá lett lengyel főúr története, aki Amerikába vándorol, hogy az új világban vagyont szerezzon magának, de a koldulásig süllyed. Mint koldus egy jótékony célú ünnepélyen pénzhez jut, a sorsa e pillanattól

ismét fordulóponthoz ér s nemsokára feleségül veszi a newyorki rendőrfőnök csodaszép leányát, Malonát. Azonban Fessie, a koldusleány, aki kedvese volt, boszút áll rajta s leleplezi a gróf koldus multját, mire Malona válni akar tőle. Ez meg is történik s hat év múlva találkoznak ismét az időközben megszületett kis Karusky gróf születése napján, amikor a gróf mint vilamos szerelő jön véletlenül a házhoz. A grófné megbocsájt férjének s egy poétikus jelenettel véget ér a darab, amikor a kis Karnisky gróf vissza vezeti atyját a családba. Az operett hatóságos zeneszámokban bővelkedik s a vig jelenetek sem hiányzanak belőle.

László Fülöp

egy minorita kolostorban.

(Az aradi templom öröklámpája.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 27.

Bubics püspök szélhámos fosztogatója: László Fülöp budapesti műkereskedő, — aki tegnap óta az ügyészség foglya — megfosztotta az aradi minorita templomot is egy értékes műremektől: egy régi, ezüstművert örök lámpától. Ennek az ügynek érdekes története van, amely most a Bubic-ügy kapcsán került nyilvánosságra s amelyről a következő távirati tudósítás számol be:

László Fülöp nemcsak a Bubic-ügyben manipulált, hanem kiterjesztette figyelmét a magyar ősrégi kolostorok műkincseire és drágaságaira is. Ezeket potom áron megvette és így sok értékes képet és templomi edényt magához ragadott mint értéktelen holmit. László értett hozzá, hogyan csapja be a tárgyak műértékét nem ismerő laikus papokat. Különösen szívesen kereste föl a kolostorokat és ezek közül is leginkább a fölvidékieket, melyek annak idején nem voltak a törökök és tatárok pusztításainak kitéve és amelyekben sok becses emlékmű van anélkül, hogy ezeknek értékét ismernék. László oly módon vitte véghez üzelmét, hogy mint a magas papság küldöttje jelent meg, sőt ajánló leveleket is mutatott föl.

Tavaly nyáron a löcsei minorita kolostor házfőnöke azzal a panaszszal állított be egyik budapesti jó ismerőséhez, hogy László Fülöp budapesti régiségkereskedő, akinek a Svábhegyen fejedelmi berendezésű villája és a Lipótköruton fényes lakása van, igen nagy kellemtelenségeket okozott neki.

A házfőnök ezután elmondta, hogy amikor László Löcsezén járt, a rendház archivumában a sok lom között egy öröklámpát talált és lábával hozzárugva, azt mondta, hogy adják el neki a lámpát. Minthogy a házfőnök, aki csak nemrégén foglalta el ezt az állást, nem ismerte a régi ezüstlámpa értékét, rá is állt az alkura és László több ingyen kapott miserutával, valamint drága csipkés oltárkendőkkel együtt olcsón megvásárolta és elvitte a lámpát is.

Amikor tavaly májusban a minorita rendnek Aradon székelő főnöke, Csák Cirják dr. látogatást tett a löcsei klastromban, mint leitári tárgyat keresett egy drága régi ezüst lámpát, de annak nyoma sem volt. Csák dr. ugyanis szerette volna az aradi új minorita templom egyik oltára fölött ezt a régi műemléket föllagatni.

A löcsei házfőnök most már belátta, hogy László alaposan becsapta és ezért rögtön levelet írt neki, melyben kérte, hogy küldje vissza az ezüst lámpát és ő visszaadja az érte kapott összeget. László erre azt válaszolta, hogy a lámpa nincsen már a tulajdonában, de azért az árért hajlandó egy másikat, sokkal modernebbet adni. Erre a házfőnök Budapestre utazott, de Lászlóval, jóllehet lakásán és villájában is

kereste, sehohsem találkozhatott. A házifőnök ezután átadta az ügyet egy fővárosi ügyvédnek, hogy ez tegye meg a törvényes lépéseket a lámpa visszaszerzése tárgyában.

Nem tudni, hogyan áll most ez az ügy, de a rendőrség ebben az irányban és másfelé is kiterjesztette a vizsgálatot, hogy megállapítást nyerjen, milyen széles alapon működött ez a műkincsekre utazó szövetkezet, amely ezekhez püspöki levelek nyomán jutott és amely a tájékozatlan papságot felhasználta a rendházak fosztogatására.

A lippai vendéglő titka.

(Csontváz a padló alatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 27.

A lippai hatóságokat most egy rejtélyes ügy foglalkoztatja, amely annál titokzatosabb, mert egy valószínűleg már évekkel ezelőtt elkövetett bűnesetről van szó. A lippai rendőrség erőiesen nyomoz az ügyben és nem lehetetlen hogy pár napon belül szenzációs adatok birtokába jut, ámbar egyelőre még azt is nehéz megállapítani, hogy mikor történt az szóbanforgó eset, melyről alábbi tudósításunk szól:

Lippának egyik legrégebbi már évtizedek óta fenálló vendéglőjét, amely Arad városához van címezve, nemrégiben bérbe vette Róth Lajos lippai vendéglős. A rozoga épület nem felelt már meg a kor igényeinek és folyton összedüléssel fenyegette a benlakókat, miért is a Lippára érkező utasok újabb időben elkerülték. Róth vendéglős ezért elhatározta, hogy a céljának meg nem felelő és kis jövedelmezőségű vendéglőt lebontatja és helyébe egy modern épületet emel.

A tulajdonos a tavaszi idő beálltával elérkezettnek látta az időt a rozoga épület lebontására és erre megbízást is adott egy lippai építőmesternek. A lebontási munkálatokat pár nappal ezelőtt kezdték el és az épület legnagyobb részét már le is bontották. Tegnap egy földszinti vendégszoba lebontására került a sor. A falak lebontása után a munkások a szoba padlózatának felbontásához fogtak és munkák közben különös leletre akadtak. A padlózat alatt ugyanis egy szélsőért emberi csontváz hevert.

A munkások jelentést tettek a leletről a lippai rendőrségnek, amely nyomban megjelent a helyszínén és megállapította, hogy az emberi test maradványai nem rendes úton kerültek a padlózat alá, hanem minden valószínűség szerint büntettről van szó. A vizsgálat megállapította azt is, hogy a csontváz egy már évekkel ezelőtt meghalt emberé lehetett.

A titokzatos ügyről értesítették a temesvári ügyészséget, amely erőiesen nyomozást indított a bűneset felderítésére.

HIREK.

Lapunk mai számához a kiadóhivatal vidéki előfizetők részére postautalványokat mellekelt. Kérjük az áprilisi évnegyed alkalmából az előfizetések minél előbbi megújítását, mert különben a lap megküldése fennakadást szenvedhet.

— Magyarázat a cabinet noir rendeletéhez. Budapestről táviratozzák: A félhivatalos Bud. Tud. ma cáfol. Azt jelenti, hogy teljesen alaptalan a lapoknak az a híre, mely szerint Vörös László kereskedelmi miniszternek tegnap kiadott rendelete a levéltitok megsértése, vagy cabinet noir felállítására lenne. A rendelet ugyanis

világosan kimondja, hogy csupán oly postai küldeményekre vonatkozik, melyek oly személyekkel vannak kapcsolatban, akik szabadségvesztéssel járó bűntényekkel vannak vádolva. Ez az intézkedés nem is új keletű, amennyben az 1896. évi XXXIII. törvény cikk szerint a hatóságoknak jogában áll ilyen postai küldeményeket és sürgönyöket lefoglalni.

— A honvédelvossági felügyelő Aradon. A magyar királyi honvéd-lovaság felügyelője, Rohr Ferenc vezér-őrnagy ma Mouillard Győző vezérkari őrnagy kíséretében Aradra érkezett. Rohr tábornok holnap szemlét tart az aradi honvédhuszárosztály fölött. Itt említjük meg, hogy Zech Colbert báró honvédhúsár százados, az aradi honvédhúsár-osztály új parancsnoka már Aradra érkezett és átvette az osztály parancsnokságát. Zech báró most teszi meg bemutatkozó látogatásait az aradi helyőrség csapatainak parancsnokságainál.

— Beteg főhercegasszony. Bécs-ből táviratozzák: Ottó főherceg felesége, Mária Jozefa főhercegnő vakbélgyulladásban megbetegedett. A főhercegasszonyt, akinek súlyos az állapota, a Löw-féle szanatóriumban ápolják és valószínűleg megoperálják. Tudvalevőleg pár hét előtt a fiatal Erzsébet főhercegnőt, Windischgrätz Ottó herceg nejét ugyanilyen betegség folytán szintén a Löw-féle szanatóriumban operálták.

— A motoros vasutak a városban. Az Arad-hegyaljai motoros vasút sínjeinek a város belterületén való lerakása ügyében kiírt közigazgatási bejárást holnap reggel 9 órakor tartják meg Hollán Sándor dr. kereskedelemügyi miniszteri titkár előklete alatt. A közigazgatási bejárásnál az érdekeltek is képviseltetik magukat. Ezzel az ügygyel függ össze az a délutáni értekezlet is, melyre a következő megülvást becsájították ki:

Meghívás. Annak keresztül vitelére, hogy az összes helyi érdekű motoros vasutak a lóvasutal ellenzése dacára a város belterületére bejöhessenek, folyó hó 28-án, vagyis szerdán délután 4 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara nagy termében értekezlet tartunk, amelyre tiszteit polgártársainkat minél nagyobb számban megjelenésre meghívjuk és őket felkérjük, hogy a város fejlődésének eme fontos kérdésében részt venni sziveskedjenek. Tisztelettel: Kristyó János, a kereskedelmi és iparkamara elnöke. Steigerwald Alajos, az ipartestület elnöke. Hegyi Albert, a Kereskedők Köre alelnöke. Szabó Zoltán, az arad-hegyaljai szőlősgazdák egyletének igazgatója.

— Új táblabíró. A király Fekete József gyulai törvényszéki bírót a nagyvárosi kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki. Fekete József azelőtt Aradon is működött s kitűnő jogász hírében áll.

— A csendőrség felügyelője Aradon. Panajott Sándor vezérőrnagy, a magyar királyi csendőrség felügyelője, segéd-tisztjével, Bákosy Gyula csendőrszázadosal ma Aradra érkezett. A vezérőrnagy szemlét tart az aradi csendőrszárny és az ehhez tartozó szakaszparancsnokságok fölött.

— A kereskedők és a hegyaljai motoros Ismeretes az a mozgalom, amely a polgárság között az iránt indult meg, hogy az Arad-hegyaljai motoros vasut sínait a városba bevezethesse. Ez ügyben az Aradi Kereskedők Köre választmányának főnöktagjai ma este Hegyi Albert alelnök vezetésével értekezletet tartottak. Ezen egyhangulag kimondták, hogy nemcsak a hegyaljai, de az egyéb tervbe vett motoros vasutaknak a város szívébe leendő vezetése a kereskedőknek igen nagy érdeke, miután ettől a forgalomnak és fogyasztásnak lényeges emelkedése várható. Ez okból elhatározzák,

hogy az arad-hegyaljai motoros vasut sinbevezetési joga ügyében megindított mozgalomhoz csatlakoznak, azon az értekezleten, amelyet ez ügyben holnap az aradi kereskedelmi és iparkamarában tartanak, résztvesznek, s felhívják a hírlapok útján az Aradi Kereskedők Köre főnök tagjait, hogy a holnapi értekezleten minél nagyobb számmal vegyenek részt.

— Az utolsó ebéd. A ségai községi iskola szegénytanulóinak konyhájában e hó 29-én, csütörtökön, délelőtt tízenegy órakor adják az utolsó ebédet, melyen az érdeklődőket szivesem látja a ségai tantesület nevében: Lantos Miksa ségai községi iskolai tanító.

— Elégtétel a sirban. Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Tudvalevőleg Ehrhardt Sándor hadnagyot, amikor öngyilkossá lett, lefokezták s úgy temették el. Az osztrák honvédelmi miniszter rendeletéből a fiatal tisztet most utólag katonai pompával akarták eltemetni, de az exhumálást mellőzték s így csak ünnepélyes megáldás lesz. A megboldogult bátyja is lemondott a halott exhumálásáról, azért is, mert őcscsét tisztii sírhelybe helyezték. Ennélfogva holnap, szerdán délután fél 4 órakor lesz a kőbányai temetőben az újabb megáldás, egy hadnagynak megfelelő katonai díszszel. A sirt az enterprise fekete lepellel vonta be, amelyet ha a mas ezüst kereszt ékesít. A sirt körül kandaláberekkel állították föl. A gyászünnepeken a rokonságon kívül megjelenik a 84 ik gyalogezred tisztii küldöttsége s a budapesti helyőrség tisztikarának deputációja, Surányi altábornagy, városi parancsnok vezetése alatt. A katonai evangélikus lelkész a sírhelyet újra megáldja, rövid imát mond, mely után a tisztii küldöttség a sirt megkoszoruzza. Ezután a 82-ik gyalogezred zenekara gyászzenét játszik, utána pedig a ki-rendelt fős század legénység díszütet ad.

— A Kossuth asztal társaság holnap, szerdán este fél 9 órakor választmányi ülést tart a „Jó-pásztor” vendéglőben. A fontos tárgyra való tekintettel okvetlen megjelenést kér az elnökség.

— A gyermekrontó tanár felesége. Bécs-ből táviratozzák: Beer Tivadar dr. volt egyetemi tanár felesége tegnap Clarenca mellett a Saint-Agathe-villában agyonlétte magát. Beer dr.-t a bécsi törvényszék erkölcsellenes ügyek miatt három havi börtönre ítélte és a felső bíróságok helybenhagyták az ítéletet. A törvényszék nemrég elvetette Beer perújítási kérelmét, ami annyira elkészerítette az ideges asszonyt, hogy múlt héten meglétte magát, de míg akkor csak jelentéktelenül megsérült, a tegnapi revolverlövés kiöltötte életét.

— Vonatok a makói vásárra. Az Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága közli: F. évi április hó 1-én a makói országos vásár alkalmából az utazó közönség kényelmére külön személyvonatokat fogunk közlekedtetni. Nevezetesen közlekedni fog: a) Egy külön személyvonat: Mezőhegyestől—Makói, mely Mezőhegyesről reggel 5 óra 20 pkor indulva Makóra reggel 6 óra 50 pkor érkezik meg. b) Egy külön személyvonat: Makóról—Mezőhegyes—Battonyára. Ez a vonat Makóról d. u. 3 óra 15 perckor indul s Mezőhegyesre 4 óra 50 perckor érkezik meg. c) Egy külön személyvonat: Aradról—Szegedre. Ez a vonat Aradról d. u. 12 óra 25 perckor, Makóról d. u. 3 óra 50 perckor indul s Szegedre 6 óra előtt este érkezik meg. d) Egy külön személyvonat: Szegedről—Mezőhegyes esetleg Battonyáig. Ez a vonat Szegedről 6 óra 41 perckor, Makóról esteli 6 óra 45 perckor indulva Mezőhegyesre esti 10 óra után érkezik meg.

— A hitvesgyilkos asszony. Budapestről jelentik: A multkorii Hunyadi téri családi dráma hőse, Bieloskursky Pálné, aki férjét több készsúrással meggyilkolta és magát is megsebesítette, ma reggel kikerült a rabkórházból, a hol eddig ápolták. A kórháztól előbb a főkapitányságra, majd az ügyészség fogházába szállították.

— Egy leányiskola botránya. Bécs-ből jelentik: Óriási feltűnést kelt Breiter reichsrathi képviselő lapjának, a Monitor-nak egy közleménye, mely egy leánynevelő-intézetben történt botrányról rántja le a leplet. A cikk elmondja, hogy egy katolikus hitoktató, aki a teológia doktora és az egyik tanár erkölcsi merényleteket követtek el az intézetben tanuló leánykákon. Négy leánynál a következmények is mutatkoztak. Az üzelmekre egy véletlen folytán jöttek rá. Az egyik leány hamisított recepttel egy gyógyszerárban magzat-elhajtó szert rendelt, a gyógyszerész észrevéve, hogy a recept hamis, feljelentést tett. A leányt megidéztek és ez bevallotta, hogy mi történt velük. A vizsgálat megindult és igen kompromittáló adatokat hozott napvilágra. A botrány több előkelő bécsi családot érint.

— Szerencsétlenség gyakorlatozás közben. Hauslícht Dávid, a 83 ik gyalogezred századosa ma délután a lövő-térre vonult ki századával. Megérkezvén, a lövészet megkezdése előtt lovát átadta szolgálójának. A lövések zajától a jóvérű ló megbokrosodott s oly szerencsétlenül rugta meg a szegény bakát, hogy az ajultan esett össze. Veszélyes sérülésekkel szállították be a katonai kórházba.

— Pincérek értekezlete. A pincér-asztaltársaság elnöke, Sens Gusztáv kéri az asztaltársaság tagjait, hogy a szerdán éjjel 11 órakor a Weisz-féle Iparkévéházban (azelőtt Erdélyi kávéház) tartandó értekezleten minél számosabban jelenjenek meg. Az értekezlet tárgya: a pincér-ügynöki állás betöltéséről való tanácskozás.

— Egy titokzatos ügy. Nyíregyházán közbeszéd tárgyat képez a következő furcsa eset: Egy-két héttel ezelőtt beállított éjfélikor egy elegánsan öltözött uriember egy idevaló szülésznőhöz és fölkerde, hogy jöjjön vele egy segítségére szoruló asszonyhoz. Az asszony összedobta cókókját és elindult az ismeretlen emberrel. Egy készen álló kocsiába ültek. Néhány pernyi kocsiút után észrevette az asszony, hogy kísérlőjének álorra és álszakálla van. Lármát csapott, de az „ur” ember revolvert szegzett a mellének és megeskette, hogy egy szót sem szól a dologról, ami most történni fog. Kétórai kocsiút után leszálltak egy uriház előtt és bevezették egy elektromos világítással ellátott hálószobába. Az ágyban feküdt egy 15—16 éves leány, aki tényleg a szülésznő segítségére szorult. A jelenlévők — csupa álarcos alakok — revolverrel a kezükben megfenyegették a bábasszonyt. S ő titoktartást ígért. R. bene gesta 100 koronát nyomtak a markába. Alig tette volt be az ajtót, az ujszülött sikoltozni kezdett. Hamarjában kinyitotta megint az ajtót. Ebben a pillanatban szörnyű látvány tárult szemel elé. A gyermek szívébe egy álarcos alak kötélűket szurta. Az asszonyt hamar kituszkolták és újra megeskették, hogy hallgatni fog. Kocsira ültették megint. A lovakat álarcos kocsis hajtotta, aki öt kétórai kocsiút után a piacon letette és elhajtattott. A szülésznő asszony létére nem tudott hallgatni és elmondta az esetet fűnek-fának. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— A vasárnapi tűzhöz. A Boros Béni-téren vasárnap éjjel pusztított tűz eddig ismeretlen kárt is okozott. A tűz ugyanis áterjedt a szomszédos Knöffel-ház udvarára és elpusztította Grünberger Adolf üvegesmester nyári műhelyét, amelyben háromszáz korona értékű szerszám, üveg és léc volt. A műhely nem volt biztosítva.

— Az akasztott ember kötelsége. Ismeretes, hogy a néphit azt tartja, hogy ha valaki megszerzi az akasztott ember kötelségét egy da-

rabját, szerencsés lesz, mert a kötél darab szerencsét hoz. Ez a babona nem csupán nálunk van meg, hanem a többi közt Franciaországban is. Eppen ezért nem egy embernek forró vágya, hogy megszerze a különös varázserővel bíró kötél darabkát. Természetesen ez nem könnyű dolog, mert csak véletlen alkalommal lehet. Ez a vágy volt Párisban Charles Guissensék, aki azonban éveken keresztül nem tudott ily kötélhez jutni. A minap végre rámosolygott a szerencse. Henri Durens nevű barátját látogatta meg a lakásán. Amikor odaért, meglepődve, de egyúttal örömmel hallgatta, hogy barátja felakasztotta magát az ablakfélfára. Odamenve, barátját még függve találta és körülfutott a ház nép. Lassankint elszállingóztak a bámulók, Guisset magára maradt és ekkor merész elhatározással levágta a halottat és a kötél egy darabját magához vette, majd, hogy ott ne érje az esetről már értesített rendőrség, sietve távozni akart a lakásból a szerencsét hozó kötéllel. A mint azonban a lépcsőn lefelé futott, megbotlott, elesett és oly szerencsésen gurult le a lépcsőkönn, hogy nyakát törte és holtan maradt a lépcsők aijában. Ily szerencsét hozott az akasztott ember kötelsége.

— Körözött szélhámos. Budapest-ről jelentik: A budapesti királyi törvényszék vizsgálóbírója elfogató parancsot adott ki Hartmann Elek hirdetői vállalkozó ellen csalás és sikasztás miatt. Hartmann nemrégiben a Kerespesi ut 64. számú házban „Pannónia hirdetőtábla vállalat” hangzatos cím alatt hirdetőirodát nyitott. Az irodába két pénztárost és több szolgát szerződött s mindegyiktől nagyobb összegű kauciót vett. A pénzeket aztán elsikkasztotta és megszökött. Eddig hat feljelentés érkezett ellene a rendőrségre. Az elsikkasztott összeg több ezer koronára rug.

— A kaszinó képes lapjai. Az Aradi Kaszinó-egylet április hó 1 én délután 5 órakor könyvtár helyiségében elárulítja az egylet tagjai között a régi képes folyóiratokat. Van sok értékes magyar, angol és francia folyóirat. A kik érdeklődnek ezek iránt, a könyvtári helyiségben előzetesen is megtekinthetik a lapokat.

— Rejtélyes halál. Az aradmegyei Govosdián Ursucz János gazdszembert ma reggel gyanus körülmények között, holtan találták ágyában. Az előhívott orvos megállapította, hogy Ursucz mérgezésnek esett áldozatul. A nyomozást megindították s az értesített aradi kir. ügyészség elrendelte Ursucz felboncolását. E célból Domokos László vizsgálóbíró, Auszterweil László dr. és Posgay István dr. törvényszéki orvosok kíséretében holnap kiszáll a helyszínére.

— Szerelmi bánat miatt a halálba. Papp Mátyás harminc éves munkás ma Aradon a fölötti elkéseredésében, hogy kedvese elhagyta, öngyilkossági kísérletet követett el, marószódát evett. A rendőrség az öngyilkosjelöltet elszállította a közokórházba.

— Ötszáz korona egy elloptott csipkekendőért. Fővárosi tudósítónk jelenti: A bécsi rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy elloptak onnan egy csipkekendőt, amely a 16 ik századból való velencei munka. Aki a csipkekendőt kézrekeríti, 500 korona jutalomban részesül.

— Hajhullás ellen használjon Perolint 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

NAPIREND.

Március 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Sixtus püspök. — Protestáns naptár: Gedeon. — Görög-keleti naptár (március 15.): Agáp vértanú. — A nap két 5 óra 50 perckor, nyugszik 6 óra 22 perckor. Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változó, enyhe, sek helyütt csapadék. Március 28. A Neptun marosfürdő közgyűlése déli 12 órakor (Kereskedelmi és iparkamara.)

Március 31. Az aradi mérnök- és építész-egylet társasvácsorája (Központi Szálló.)
Április 1. Pankota hegyközség közgyűlése délután 2 órakor. — Az egyesült ujarad zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

A kabát és a bluz.

(Dívatlevél.)

Páris, március végén.

Kabátgondoktól gyötörtetünk mindannyian és a dívat királynője mintha keresve-keresné a módokat: hogyan feszítsen kinpadra bennünket. Annyi szép és célszerű újdonságot teremtett e téren, hogy a legelfogulatlanabb nő is zavarba jő, ha választás elé állítják. A bolero ma talán kissé túlrövid, de annál határozottabban lesz ezáltal a fiatal, karcsú nők tulajdonává. Gömbölyű, telt alakkal megáldott asszonyok csak gyéren fogják viselni és akkor is kevés szerencsével. Ennek legfőbb okát pedig abban kell keresni, hogy a nagyon rövid bolero csaknem nélkülözhetetlen kísérője az egybeszabott alj, vagyis a már annyiszor emlegetett „jupes-corselet”. Ezt pedig csakis hajlékony könnyed alakok viselhetik. Ahányat már az utcán vagy szalonokban láttunk, mind csak akkor volt szép, különben határozottan vastagítja az alakot.

Sokkal egyszerűbb és emellett kevésbé kényes az a kis, kecses kabát, amely jelentékenyen nagyobb kedveltségre számíthat a túlrövid bolerónál. Ez a kabát egészen bőven szabott, alig a hónalj alatt látnak kevés hajlást, amely az alak körvonalait kitünteti. Elöl és a háton nincs semmi varrás, illetve bevarrás. Egyenesen, bőven fedi az alakot, alig ér valamivel derékon alul, mondjuk másfél araszszal. Hajtókája kicsi, többnyire a tulajdon szöveteiből szabott. Disz kevés van rajta, legfeljebb kevés, vékony paszományt alkalmaznak. Ezek a kabátok sürün készülnek a most annyira kedvelt, fehér fekete kockás szövetekből. A rövid aljhoz mindig ilyen készítenek, ha csinosabb látogatóruháról van szó.

Visszont épp oly általános a harmadik forma, a mindennapi viseletnek szánt, erősebb szövetekből szabott ruháknál. A hosszú, félbő kabát ez, amely valami mondhatatlan elegancia kifejezője. Itt nem bántja a szemet semmi erőszakos karcsúság, sem a tulságos teltség elárulása. Lágyan, kevés, mondhatni diszkrét redőzetben hull alá a kabát hossza és inkább csak sejteti az alak szépségét. Sokan, nagyon sokan vannak, akiket teljesen a maga részére hódított a bő kabát, melynek csak a vállon van egy testhez álló, gallérforma része. Különösen a jelenleg divatos, diszkrét kockás szövetekből szép látjuk zöldes, barnas, szürke és sötét színekben. Mindenesetre célszerű a szövetet úgy megválasztani, hogy esetleg a kabátot más ruhához is viselhessük.

A tavaszi ruhák megválasztásánál rendszerint ott lappang az utiruha árnyéka is. Az említett ruhák kiválóan alkalmasak e célra. Por meg nem látszik rajtuk, ha finom szövetet veszünk, a gyűrődés sem és esőben is pompásan megállja a helyét. Itt is nélkülözhetetlen a rövid alj, amelyet különben az amerikai nők, mint egyedül célszerűt ismertek el.

Ezeknek az egyszerű, célszerű ruháknak eskis bluzzal lehet készülnök. Több esztendeje már, hogy az irányadó körök irtó hadjáratot folytatnak ezen jelentéktelennek látszó öltönytárcsák ellen. Felvonultak a csábesabbnál csábesabb derekak, valóságos mesterművei a világ legelső dívatművészeinek. Bojkottját hirdették a feszitelen redőzetnek és ékesen hirdették a halcsontos, feszés derék tanát. És mit láttunk? Az a jelentéktelen, igénytelen öltönytárcsák, a bluz rendületlenül megőrizte a maga létjogosultságát. Most is ott van minden nő szekrényében, viseli a kis varróleány és mágnasszony egyaránt. Hogy mi mindentől készül, azt igazán nem lehet elcsorolni. Mert nincs a szövötművészetnek olyan terméke, amelyet e célra fel ne használnának. Kivételképpen megemlíthetjük talán a — darócot. Szóval bluz lesz a nyár jelszava is!

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, március 27.

Esős, enyhe időnk van, s a kilátások szerint még fogunk esőt kapni. Különbösen igen kedvező tavasz ez, nem is lehetne jobbat kívánni. A vetések gyönyörűen fejlődnek. Szóval a helyzet kedvező.

A gabonaüzlet csekély; évek óta nem volt ilyen gyöngye forgalmunk, nem is tudni, hogy hová vezetnek még a mai mestoha viszonyok.

Elkelt a mai hetipiacon:

900—1000 mm. buza 15.60—15.80.

230—240 mm. tengeri 13.40—14.00.

Névl. jegyzés rozs 12.80—13.00.

" " árpa 13.60—13.80.

" " zab 15.00—15.40.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 27

Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 10,000 méter-mássa buza 5 fillérrel olcsóbb áron. Az árak 100 kilométert számítva:

Zárul 13 órakor:

Buza 1906. áprillisa . . . . . 16.34—16.36

Rozs 1906. áprillisa . . . . . 13.52—13.54

Zab 1906. áprillisa . . . . . 15.34—15.56

Tengeri 1906. májusra . . . . . 13.30—13.32

Uj őszi buza 1906-ra . . . . . 16.30—16.32

Zárul 5 órakor:

Buza 1906. áprillisa . . . . . 16.36—16.38

Rozs 1906. áprillisa . . . . . 13.48—13.50

Zab 1906. áprillisa . . . . . 15.48—15.50

Tengeri 1906. májusra . . . . . 13.30—13.32

Uj őszi buza 1906-ra . . . . . 16.36—16.38

Irányzat változatlan.

Zárul 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény 657.50

Magyar hitelrészvény 786.50

Létszámlatóbank részvény 500.50

Rima-Murányi vasúti részvény . . . . . 533.—

Osztrák-magyar államvasúti részvény 670.75

Közüti vasút 595.75

Városi villamos vasút részvény 321.50

Erszébeti szanatórium sorsjegy pénzben 9.25

Erszébeti szanatórium sorsjegy Aruban 10.25

CSARNOK.

Az új földesur.

Irta: Szépfaludi Ö. Ferenc.

(Folytatás.)

A Baár-fiuknak is tudomásukra esett, hogy Kemenes Magda és Vanda kisasszonyok egyszerűen remek teremteseknek mondhatók. Egy ízben, mikor kilovagoltak hazulról, épp szembe találkoztak a kocsiházi két szép leánnyal s önkéntesen kalapjukhoz nyultak, hogy köszönjenek.

— Ejnye, a teremburáját, honnan szakadt ide ez a két angyal? Olyan barna leányt nem is láttam, mint az az egyik! — kiáltott fel Baár György.

— Olyan szőkét sem, mint az a másik! — válaszolt rá Ferenc.

De hát látogatába nem mehettek, mert Kemenes sehol sem vızitelt. Mondta is az öreg Baár: Kövesse meg magát akárki fia, lánya a szomszéd ur, de ide ellátogatatható volna, mert a Baár familia már a tatár-pusztitáskor ismert volt Magyarországon.

Kemenes nem ment és — nem ment. Esténként, mikor leányaival együtt volt, megismogatta hol az egyiket, hol a másikat: Drága gyermekeim! A gondviselés nagy vagyonhoz juttatott s én igyekszem minél nagyobb kényelmeket megszerezni. Ne itéljétek el, hogy egyebet nem tehetek. Semmi rosszat nem cselekedtem, csakis mindig jót, de az emberek nem felejtik el, hogy mi voltam. Ha e távoli vidéken véletlenül rám ismernek, pusztulnunk kell. Hisz tudjátok, hogy voltaképp Karancsi Balásznak hívják s nevémet is alaposan meg-

változtattam, hogy eltereljem magunkról a figyelmet.

A két leány megölelte édes apját, a legjobb apának mondták s biztosították, hogy nagyon jól érzik magukat s legkisebb okuk sincs a zuglódásra.

Ha jótékony célra, adakozásra gyűjtöttek, Kemenes mindig a legnagyobb összeggel volt képviselve.

Annyira megszerették az új földesurat az egész vidéken, hogy már arról is gondolkodtak: ne válasszák e meg képviselőjüknek? . . . Mikor a tisztartó emlegette, keserűen mosolygott s csak annyit felelt: — Nem kérek semmi hívságos dicsőségbe! Az adómat pontosan fizetem, szegény felebarátomat támogatom s ez nekem éppen elég!

III.

A véletlen nagy úr az emberek fölött, néha sorsukat is intézi. Magda és Vanda egy vásárnap délután maguk hajtották a ponnyjukat, mikor az erdőszélről váratlanul elővágat a két Baár fiu és lovaiktól a ponnyuk egy megríadnak, hogy az árokba fordítják a könnyű kis kocsit. Vanda kisasszonynak a karja ficamodott ki, Magdának semmi baja sem esett.

A gavallérok azonnal segítségükre mentek, a kocsit rendbehozták, lovaikat addig egy fához kötötték s a két szép leányt azután visszavitték a megrémült apához, ki hálálkodva mondott köszönetet.

A baj nem volt súlyos. Vanda pár hét múlva a ficamnak nyomát sem érezte, hanem azért a Baár-fiuk minden másodnap szorgalmasan kompareáltak, hogy a beteg felől tudakozódjanak.

Magda már nevetett, mikor a két dell lovag lóháton ablakuk alatt megállott. Csak Kemenes mondogatta: Nem szeretem, nem szeretem, baj, baj, nagy baj lesz még ebből!

— Nem vagyunk okai, nem hívtuk, a véletlen szerepelt. De különben is mi baj származhatik pár egyszerű látogatásból?

Igaza volt a Kemenes kisasszonyoknak, hogy pár egyszerű látogatásból még semmi nagyobb baj nem származhatik. Ha Magda és Vanda kisasszonyok nem lettek volna a barna és szőke szépség inkarnációi, a látogatások nem rejtenek magukban semmi további veszedelmet. Így azonban mégis tartani lehetett, hogy a Baár fiuk szíve tüzet fog. Kemenes előre látta ezt.

Ő maga nem járt sehova. A tisztartó is különösnek találta, hogy a gazdája még találkozni sem akar emberekkel. Csak nem nyomja valami bűn súlya a leikét? Aligha. Nyílt, őszinte, nemesszívű férfiú s ez nem lehet pusztán látszat.

Annyi bizonyos, hogy Kemenes Andrást se haragosnak, se boszusnak nem látta senki. A tisztartó is csak rendkívüli gyöngédségét tapasztalta. Ha valami baja akadt, csak a gazdájához kellett fordulnia s nem maradt vigasztalan.

Egy idő óta mégis mintha változás esett volna a derék magyar emberen. A Baár fiuk látogatása óta levert, szórakozott, bánatos. Mindig fél, nehogy kérés jelentkezzék a háznál.

Másutt örvendenek a lányok szerencsésjének, míg Kemenes Andrásnak a szíve kezdett el dobogni, ha csak arra gondolt is, hogy Magdát és Vandát kiröpihetik a köréből.

Az apa önzése szinte vétkes dolognak látszott, hisz a nőknek az a rendeltetésük, hogy a férfiakat boldogítsák, feleségek, majd anyák legyenek.

De az öreg Baárnak sem volt inyére fiai viselkedése.

— Hova jártok ti annyit? Meg ne halljam, hogy annak a vad szomszédnak a házát keresitek föl! A ki nem érdemesíti az én portámat a látogatásra, azt mi sem ismerhetjük! Értettük?

Megértették, de azért György mégis bevallotta az apjának, hogy lovaglás közben lovaikkal megriasztották a Kemenes kisasso-

nyok ponnyjait, ezek felfordították a kocsit az árokba és Vanda kisasszonynak a karja ficamodott ki. — Csak nem hagyhattuk szegényeket az árokban?! Édes apám itélt volna el először, hogy mint bajszerzők szívtelenül viseljük magunkat! Haza is kísértük!

— Jól tettétek! Jól tettétek! . . . Hanem azért a látogatást fölösleges folytatni.

— Tisztességes ház, ur mód látszik minden butordarabon. Viselkedésük is ur.

— Megengedem, el is hiszem, hanem azért ti jobban teszitek, ha másutt szórakoztok. Nem szeretem a titokzatos embereket; ez a Kemenes ur pedig ugyancsak titokzatos. Még a vármegyei restaurációra sem jött el. Hát neki mindegy, akárki az alispán?

Kemenes András bizony nem igen törődött vele. Végezzék mások ezeket a dolgokat, ő csak a családjával törődik.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Március 27. —

Vas szálloda Jakoyevita E. utazó Bécs. — Nagy Samu utazó Budapest. — Carl Schiffer utazó Bécs. — Justus Gyula utazó Budapest. — Kollmann Rudolf utazó Budapest. — Glück József vezérigazgató Budapest. — Wiesner Jenő utazó Budapest. — Hollischer Bernát utazó Budapest. — Rubovaky Alfréd kir. mérnök Budapest. — Gönczy-Béla kir. főmérnök Budapest. — Molnár József kir. tanfelügyelő Temesvár. — Roxin Miklós esperes Parác. — Hollán Sándor min. titkár Budapest. — Lévai Béla utazó Budapest. — Hazay Adolf utazó Budapest. — Lövinger Adolf utazó Budapest. — Lovag Stotsinger gardatiszt Berlin. — Grauer Miksa Budapest.

Nádor szálloda Kaufman Gyula kereskedő Dézna. — Kaufman Albertné kereskedőné Dézna. — Fozovels Ferenc kereskedő Temesvár. — Mátyás József evangélikus lelkész Kristyór. — Prekupas Julianna földbirtokosnő Nagylak. — Spitzer Henrik kereskedő Temesvár. — Lévai Ágostné fakereskedőné Komádi. — Pap Sándor lelkész Gurán. — Katonak Ignác kereskedő Budapest. — Rafael Ignác és neje Vjdahunyad. — Forenc János tanító Gyula. — Sebestyén Imre földbirtokos Zalaegerszeg.

Nemzeti Színház.

Bérlet 169. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1906. évi március hó 28-án:

DENTLER NŐVÉREK

szépirodalom művésznők föléptek.

A válasz után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson.

SZEMÉLYEK:

Duval Henri	Szendrei M.	Champeaux	Delli Lajos.
Dianna, neje	Körössy Juli.	Bonivardné	Benkőné P.
Burganeauf	Borbély S.	Corbillon	Várnai Jenő.
Gabriella	Biró Irén.	Victorin	Borbélyné.

Kezdete este 7 óra fél órakor.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik kedves

RÓZSIKA

leányuk temetésén megjelentek, és ezáltal óhajtották fájdalmainkat enyhíteni, ezúton mondunk hálás köszönetet.

O-Paulis, 1906. március 26.

964

Ift Mihály és neje.

Magyar $\equiv$ férfi öltöny-szövetet gyártmányu $\equiv$ csak $\equiv$

a kizárólagos posztó gyári raktárban kaphatunk.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17. — 672

Telefon szám 475.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye nagy fali Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva lécczel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

Felnöttek és gyermekek

előszeretettel veszik a friss és kellemes ízű

Hajós-féle

Csukamájolajat.

Ára egy üvegnek használati utasítással 2 korona.

20 év óta tartó tyukszememet

kiírtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érette, tisztelője

Oláh Ferencz,
Arad-Ujtelep.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle „Anagallin“-t tessék kérni és elfogadni. 3361

Rheuma, csusz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéz elő a

„Methylol“ balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fájdalom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legfinomabb

ILLATSZER

UJDONSÁGOK

eredeti üvegekben és kímérve

nagy választék készletben.

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedése

258

ARADON.

Nagy raktár

illatszerek,
fogkefék,
fogporok,
fogpaszták,

szappanok,
szájvizek,
hölgy-porok,
arcz-crémek,

arcz-vizek,
hajszeszek,
szívacsok,
szobailatokból.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak motor-menetrendje, érvényes 1906. márczius 1-től.

Arad-... H.M.V. Gyors M.H.M.V.H.M.V. Állomások

Szeged... H.M.V. Gyors M.H.M.V.H.M.V. Állomások

Arad-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza... Helyi motor v. V.v. Állomások

Szeged... H.M.V.H.M.V. V.V. H.M.V.H.M.V. Állomások

Arad... H.M.V. Gyors M.H.M.V.H.M.V. Gyors M.H.M.V.H.M.V. Állomások

Arad-Brád... Személyv. Fu. Tsz. Helyi motor v. Állomások

Borossebes-Buttyin-Menyházafüred. Helyi motorv. Állomások

Mezőhegyes-Kétegyháza. H.M.V. V.V. H.M.V. V.V. H.M.V. Állomások

Brád-Arad. Személyv. Fu. Tsz. Helyi motor v. Állomások

Menyházafüred-Borossebes-Buttyin. Helyi motorv. Állomások

Kétegyháza-Mezőhegyes. H.M.V. V.V. H.M.V. V.V. H.M.V. Állomások

Borosjenő-Csermő. Vegyes v. Állomások

Csermő-Borosjenő. Vegyes v. Állomások

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Bövebbet a kiadóhivatalban.

Fiatalkövületnek,

ki magyarul, románul és némiképp németül is tud, jó megjelenésű, szelíd, szorgalmas, az üzletszerzéshez is ért, és az itteni piacon és a megyében jól van bevezetve, egyik nagy, az összes ágazatokat művelő biztosító intézetnél állandó, később nyugdíjjal járó

alkalmazást találhat.

Előnyben részesülnék nálunk 30-32 évesnél nem idősebb és a biztosítási üzletben klassz jártas, képzett urak. 956

Írásbeli ajánlatok „Állandó alkalmazást talál” jellege alatt a lap kiadóhivatalába intézendők.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14 karátos aranyból és finom ezüstből, ugyeaztán arany, ezüst, orosz tulaezüst és mindennemű fém és inga, fali, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órák és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán, régi ezüstház épület. 232

6153—1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszternek rendelte nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy a m. kir. honvéd főreáliskolában 50, a honvéd Ludovika-Akadémiában mintegy 60 részint államköltséges, részint alapítványos és fizetéses hely fog az 1906—1907. iskolai év kezdetén betölteni, a melyekre nézve a pályázati hirdetmény már közzététett.

Miről az érdeklődők azzal értesítetnek, hogy a részletes pályázati feltételek a városi katonai ügyosztályban betekinthezők.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi márczius hó 24-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Egészségi szempontból a rohitsi „Tempelquelle” határozottan a leg-üditőbb ital. 3944

164—1906. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére 1906—1907. évre szükséges 2400 köbméter tüzelő szállításának elvállalása iránt folyó évi április hó 9-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül az ajánlatban ki-tüntetett szállítási végösszeg 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban az ajánlatához csatolandó.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékeve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja, továbbá, ha az ajánlatban ki van tüntetve, hogy a tüzelő milyen fajú (cser, bükk, tölgy, gertyán, stb.), mely vidékről való, mely évi vágású s köbméterenként mi az egységára.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthezők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi márczius hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k. ügyvező.

6160—1906. sz.

Pályázati hirdetmény.

A triestzi cs. és kir. tengerész kerületi parancsnok-ág pályázatot hirdet a gróf Reichenbach-Lossonitz Vilmos alai rokkant tengerészek segélyezésére létesített alapítvány jövedelméből 1906. évi január hó 1-től számítandólag adományozandó egy évi 100 korona segély díj élvezetével járó alapítványi helyre.

Ezen alapítványra első sorban az 1864-ik évi május 9-iki helgolandi tengeri ütközetben rokkantá váltak, valamint az ugyan ezen alkalommal elesettek özvegyei és árvái, ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkantá váltak, illetőleg elesettek özvegyei és árvái bírnak igényvel.

Felhivatnak tehát az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó évi április hó 9-ig a triestzi cs. és kir. tengerész kerületi parancsnok-ágnál nyujtsák be.

A folyamodó szegénységi, vagy helyhatósági bizonyítvánnyal tartozik igazolni, hogy vagy ontalan szegény és segélyre szorul.

Arad, szab. kir. város tanácsának 1906. évi márczius hó 24-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Boros Béni-téren,

a Wannicsek-féle házban lévő

bazáromat

minden áruval együtt, u. m.: játékszerek, kis ruhák, csipkék, czerzagomb, stb. jutányos áron betegség miatt

eladom.

Özy. Orosz Jánosné,

Wannicsek-ház. 961

4263—1906. hksz.

Hirdetmény.

Hartmann Samu aradi lakos Zimándi dűlő 8. sz. a. telkén egy esont és rongy gyűjtő telep felállítására telep engedély iránt folyamodván, az 1884. évi XVII. t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi márczius hó 31. d. e. 11 órájára kitűzetik, melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak, azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi márczius hó 31-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyanitt, előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtekinthezők, mert amennyiben ilyenek nem említettének s ha köztekintetek gátolag felnem merülendnek, a telep engedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest fog adatni.

Arad, 1906. évi márczius hó 21.

Sarlot, főkapitány.

5996—1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter rendelete nyomán, ezennel közhírré tesszük, hogy Csarics Sándor (lakik Végfalva, u. p. Stride, Zalamegye) megbízott, hogy megkeresésére a nagyközönségnek gyümölcsészeti és kertészeti szaktanács adása egy szlaton különböző kertészeti feladatok gyakorlati megoldása céljából rendelkezésre álljon.

Nevezett elvállalja gyümölcsösök tervezését, kerti tervek készítését 1 holdig terjedő terület után 20 korona, 1 holdtól 10 holdig holdanként 19 korona, 10 holdtól 50 holdig 5 korona és 50 holdtól 8 korona árban. Gyümölcsösök telepítését, gyümölcsfák metszését, kertek kezelését ellátás nélkül 10 korona, ellátással 6 korona napdíj és II. osztályu vasut és I. osztályu hajó utik ltság és esetleg kocsi bér költség felszámítása mellett.

Arad sz. kir. város tanácsának 1906. évi márczius hó 25-én tartott üléséből.

A városi tanács.

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a landecki (Tirol)

electrochemische Werke r. t. calcium-carbid gyártmányainak délmagyarországi főraktárát átvettem.

Carbidgyártmányunk pormentes, egyenletes szemnagyságú, a gázát lassan fejlesztő. 15° Celsiusnál és 760 mm. légnyomásnál 290—300 liter acetyilgáz nyeréséért jót állók.

Ezt a carbidot következő árakon ajánlom: 483

1—3 mm.	kor 84	} temesvári raktáramban.
4—7 "	" 88	
8—15 "	" 82	
16—35 "	" 81	
(darabokban)		

Tisztelettel
Kriser Ede.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám
Telefon szám: 15.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám
Telefon szám: 15.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűsű 6 fillér. — Családok kereső vagy oszlopnak ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 filléret és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulító helyein.

A K I N E K

ismeretség híján

- bárányra, mevelőre, szilveszteróra, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdaságra, kulcsárra, vintzsellérre, kertiészre,
- kulcsáróra, gazdaságra, szakácsóra, szobaleányra, házi- vagy irodasszolgára, pénzbesszélőre, házmesterre, stb.-re van szüksége

A K I

eladni kíván

- aport, szaporát, bort, gyümölcsöt, gabonát,
- üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

A K I

bérbérendni kíván

- szobákat, házi- vagy irodaszerűket,
- halászatot, telket, koszt, lovat,

A K I

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értesítéssel;

A K I

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értesítéssel;

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetési rovatát használja.

1-2-3-as

új és használt vas pénzszekrény, állandó raktáron, használtakat újakra becserélek. Polliák Arnold szállító, Arad. 662

Veszünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban. **INGUSZ I. és FLA** könyvkereskedése Arad. 235

Aranykéz-utca 2.

számu házban 3 szoba és 1 konyhából álló, zárt folyosóval ellátott lakás május elsejétől kiadó.

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Ferencz-utca 36. sz. alatt. 793

Esimosan bútorozott

külön bejárta szoba azonnal kiadó Andrassy-tér 20. sz.

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Szegeden

egy 40 év óta fenálló bádogos üzlet kitűnő forgalmu és jó hírnevű, haláleset miatt azonnal eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál özv. Demján Józsefné Szeged, Iskola-utca 6. sz. 965

Kedvező Házeladás

Ujterem-utca 10b. és gyár utca 24 számú házak 980 □-öi telekkel bármiféle feltételek mellett eladók. Értekezhetni az új aradi-színházban. 966

Bräuner Vilmos

diszfestő

Aradon,

Lakásom márczius hó 1 től Deák Ferencz utca, Meirovitz féle ház.

Elfogad disz- és szobafestés terén bármely munkák elkészítését ugymint 486

templom, termék, kastélyok stb.

belső diszítését, színházi diszletek és tájképek megfestését.

Vidéki munkákat pontosan esz közlik. — Vázlatokat és költségvetést kívánatra ingyen készítik.

6154—1906. sz

Hirdetmény.

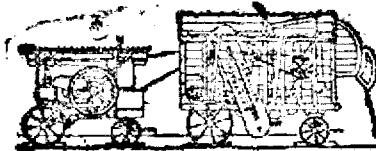
A m. kir. honvédelmi minis. teriumnak rendelete nyomán ezenel közlőre tesszük, hogy a hadsereg katonai akadémiában és reáliskoláiban a jövő 1906/7 lk iskolai év kezdetén magyar honos Ifjak részére 228 hely fog rendelkezésre állani, melyek betöltésére nézve a pályázati hirdetmény már közzé tétetett.

Miről az érdeklődők azzal értesítettek, hogy a részletes pályázati feltételek a városi katonaugy osztályban betekinthetők.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi márczius hó 24 én tartott üléséből.

A városi tanács.

Gazdáknak fontos.

A legegyszerűbb és legmegbízhatóbb benzint motorok minden gazda által, vizsgázott gépész és hatósági engedély nélkül üzembe helyezhetők, kapcsolatban a legismertebb jóságú cséplőgépekkel, előnyös áron és kedvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Bpest Váci-körút 30.

Állandó nagy motorállítást. — Motor-és cséplőgépek mindenkor üzemben láthatók. — Teljes jótállás kitűnő működésért. — Árlap ingyen. 3908

Buttyin község

jegyzői irodájában a jegyzői teendőkhben némileg jártas, román nyelvet értő és jó írással szorgalmas

fiatal ember

azonnali belépésre

alkalmazást nyer.

Fizetése havi 20 korona készpénz, ha kiérdemli, 10 korona mellékjövedelem és mosáson kívül ellátás és lakás.

Nemleges válasz nem küldetik.

Buttyin, 1906. évi márczius hóban.

963

A jegyző.

Öltönyök 40 koronáért.

Karpelesz Zsigmond,

uri szabó műterme, Arad, Weitzer János-utca 5.

A tavaszi időny beálltaival van szerencsém a tisztelt uri közönségnek b. tudomására hozni, hogy a valódi angol, francia és hont gyártmányu kelmék megérkeztek.

Megrendelések 24 óra alatt pontosan és szolidan eszközöltetnek.

Öltönyöket jó kelméből jó hozzávalóval már 40 koronáért.

Öltönyök 40 koronáért.

Öltönyök 40 koronáért.

Öltönyök 40 koronáért.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a donanyza egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyárának festékével.

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Telefon szám 337.

Elfogad a legjuttányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítések.

Parkirozásokra tervvel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. 645

Veszek

uraságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meg-bívtásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.

(Izraelita templom épület.)

Százezer esetben kipróbált, ártalmatlan, tartós, remek színű hajfestő a

FÖLDES-IRÓ

MELANOGENE

fekete, barna és világosbarna színekben. 3871

Ára: 2 kor. 80 fill.

Az eredeti haj színétől meg nem különböztethető, nem piszkít, nem kopik, lemoshatóan s felismerhetetlen.

Készíti: FÖLDES K. ARAD.

